Kõrgem Kunstikool Pallas
Meediadisaini osakond

Visuaalse identiteedi loomine Tartu Lastekunstikooli näitel

Lõputöö

Martin Allmaa
Juhendaja: Jaanus Eensalu

Tartu 2019

SISUKORD

SISSEJUHATUS **4**

1. LOGO **6**

1.1 Logoloome Tartu Lastekunstikoolile 6

1.1.1 Tartu Lastekunstikool 7

1.1.2 Logo loomine 7

2.2 Tehisintellekt ja logoloome 10

2. VISUAALSE IDENTITEEDI LOOMINE **14**

2.1 Visuaalse identiteedi loomise tööprotsess 14

2.2 Kontseptsiooni suunad Tartu Lastekunstikoolile 16

2.3 Tartu Lastekunstikooli visuaalse identiteedi lõplik disainilahendus 18

2.3.1 Logo modifikatsioon 18

2.3.2 Visuaalse identiteedi motiivid 19

2.3.3 Terviklik visuaalne identiteet 22

KOKKUVÕTE **23**

SUMMARY **24**

KASUTATUD KIRJANDUS **26**

Kirjalikud allikad: 26

Elektroonilised allikad: 27

LISAD **28**

Lisa 1. Jakobi galerii ja Tartu Lastekunstikooli logo 28

Lisa 2. Tartu Lastekunstikoolil lähteülesanne 28

Lisa 3. Informatsiooni kogumise vahendid 29

Lisa 4. Kunstialast huviharidust pakkuvate Eesti koolide logode analüüs 30

Lisa 5. Visandid 34

Lisa 6. Logo teksti analüüsimine 34

Lisa 7. Kavand nimega: O 35

Lisa 8. Kavand nimega: V 35

Lisa 9. Kavand nimega X 36

Lisa 10. Reklaamitavad logoloome tehisintellekti (A.I.) leheküljed 36

Lisa 11. Logoai.com poolt genereeritud logod 37

Lisa 12. Brandmark.io poolt genereeritud logod 38

Lisa 13. Looka.com poolt genereeritud logod 39

Lisa 14. Tegevus- ja ajakava 40

Lisa 15. Esmased oletatavad ressursid ja kulud 40

Lisa 16. Kolm visuaalse identiteedi suuna komplekti 41

Lisa 17. Visuaalse identiteedi suundade rakendusvõimaluste testimine 46

Lisa 18. Ülesse seatud hääletuse sein 46
Lisa 19. Tartu Lastekunstikooli uus logo 47
Lisa 20. Muster 47
Lisa 21. Visuaalsed elemendid: Ringid ja jooned 48
Lisa 22. Visuaalsed elemendid: Joonte nurgad ja loogika 48
Lisa 23. Visuaalsed elemendid: Smileyd 49
Lisa 24. Visuaalsed elemendid: Näited looma motiividest 50
Lisa 25. Logo turvaalad 50
Lisa 26. Näiteid kasutusvõimalustest ja illustreerivad pildid 51

SISSEJUHATUS

Konkurents erinevate huvitegevust pakkuvate asutuste vahel on suur ning isegi suurematel asutustel on tänapäeva visuaalses infomüras väga kerge jääda märkamatuks. See on märk sellest, et ka huviharidust pakkuvad asutused peavad üha rohkem mõtlema oma väljanägemisele. Täna puudub Eesti vanimal kunstialasel huvikoolil ühtne visuaalne identiteet, mis peegeldaks nende olemust. Selle probleemi lahendamiseks ning antud töö eesmärgiks on luua Tartu Lastekunstikoolile uus visuaalne identiteet.

Visuaalse identiteedi loomine on meeldivalt väljakutset pakkuv ja pikaajaline protsess. Aja optimeerimine sellise projekti juures on ülimalt oluline. Hoidmaks sarnaste projektide pealt tulevikus aega kokku, otsustasin lisaks töö peamisele eesmärgile uurida tänase tehisintellekti logoloome võimekust ja võimalusi.

Pean kunstikoolile visuaalse identiteedi loomist väljakutset pakkuvaks ülesandeks, mida on huvitav ja arendav teostada. Lähtudes oma erialasest huvist ning olles varasemalt kokku puutunud logode disainimise ja visuaalsete identiteetide väljatöötamisega, tundus loomulikuna luua lõputööks visuaalne identiteet Tartu Lastekunstikoolile. Luua visuaalne identiteet organisatsioonile, mis suuresti tegeleb loome valdkonnaga, on kindlasti põnev ülesanne. Ühelt poolt on tegemist kliendiga, kes arvatavasti soovib rohkem disainiprotsessis kaasa rääkida. Teiselt poolt usun, et sarnasest erialasest keelest tulenevalt on kindlasti vastastikune suhtlus ning arusaam selgem ja üheselt mõistetav.

Töö esimeses pooles kirjeldan logomärgi loomist Tartu Lastekunstikoolile. Analüüsin kunstialast huviharidust pakkuvate Eesti koolide logomärke. Samuti uurin, kas ja kuidas on täna graafilisel disaineril võimalik oma tööprotsessis rakendada tehisintellekti, mis tegeleb logoloomega.

Töö teises pooles arutlen ja selgitan füüsilise kavandi komplekti tähtsusest. Kirjeldan ja analüüsin kliendilt saadud tagasisidet. Samuti kirjeldan lastekunstikoolile loodava visuaalse identiteedi tööprotsessi, visuaalse identiteedi motiive ja lõpliku disainilahenduseni jõudmist.

Üldistatult võib öelda, et käesolevas töös tuleb juttu logomärkidest, visuaalsest identiteedist ja seoste loomisest. Ehk teisisõnu - töö teatud märkidest, märgiliste tähenduste kombinatsioonist, märgisüsteemist ja märkamisest.

Tänan töö valmimisel kõiki, kes mind selles protsessis aidanud on! Eelkõige tänan Jaanus Eensalu, kes oli nõus mind sellel pikal ja põneval teekonnal juhendama, kes oli alati kättesaadav ja valmis oma teadmisi jagama. Suured tänud Tartu Lastekunstikoolile ja eriti Piret Viirpalule ja Merilin Pedastsaarele, kes olid alati abivalmid, positiivselt meelestatud ja avatud uutele ideedele. Samuti tänan Ardo Sägi, kes lahkelt jagas oma teadmisi trükimaalimast ja ilma kelle abita poleks valminud ideekavandite füüsilised komplektid ja muud trükised.

1. LOGO

Märk ehk märgis ehk tähis ehk kujund ehk kujutis ehk marker ehk markeering ehk signeering ehk signatuur on ühik, millele on omistatud, mingi kindel tähendus. Märk võib olla ka sõna, häälik, maitse, lõhn või žest. Märkide kasutamine ühtekuuluvuse ja omandiõiguse kuulutamiseks ei ole mitte midagi uut. Eestis kasutati juba 17. sajandil peremärke, millega märgistati nii puu esemeid kui loomi ehk kõike sellist, mis võis kogemata segamini minna ja mille omandiõigust oli vaja kinnitada. (Pallo 2006: 17) Tänapäeval ei ole lihtne märk ainult identifitseerimise jaoks piisav. Ülimalt tähtis on kindel sõnum, mida edastatakse pikema aja jooksul laiale ja mitmekesisele publikule. (Adams *et al.* 2004: 13) Täna on märgi omandiõiguse tähistamise osakaal langenud. Esile on kerkinud informeerivad märgid. Samuti sümbolid, millega on võimalik väljendada staatust, toetusavaldust, väljavaateid ja tõekspidamisi. Viimased kajastuvad eriti just logomärkides. Logo peamine eesmärk on identifitseerida ja kuna logomärk on kõige silmapaistvam element brändi visuaalse identiteedi juures (Humberstone 2015: 19), siis seega alustasin visuaalse identiteedi loomist Tartu Lastekunstikoolile just logost.

1.1 Logoloome Tartu Lastekunstikoolile

Ennem logo loomisega alustamist, tuleks küsida põhiküsimused: “Kes on klient, kes on sihtgrupp ja mida täpselt vaja on?” ning leida nendele küsimustele vastused. (Adams et al. 2004: 22) Minu kliendiks oli Tartu Lastekunstikool. Kliendiga suhtlemise käigus selgus, et kunstikoolil puudub visuaalne identiteet. Täna kasutab kool Enn Tegova loodud märki, mis on Jakobi galerii logo. (LISA 1) Olles varasemalt loonud ühele kunstialast haridust pakkuvale kõrgkoolile video reklaame, teadsin juba, et kõik loomeinimesed tahavad suure tõenäosusega minu poolt loodavas disainiprotsessis rohkem kaasa rääkida kui mistahes muu ettevõtte või asutuse liikmed. Seda kinnitasid ka antud kunstikooli juhatusega läbiviidud intervjuud ja kohtumised, mille käigus selgus, et Lastekunstikooli õpetajad peavad ennast eelkõige kunstnikeks/ loomeinimesteks ja seejärel alles õpetajateks. Andmaks varakult kliendile suuremat valikuvabadust ja kaasarääkimise võimalust, otsustasin luua kolm erinevat logokavandit ja visuaalse identiteedi suunda.

1.1.1 Tartu Lastekunstikool

Lastekunstikool loodi Tartu Kujutava Kunstikooli juurde 1957. aastal. Peamiseks mõjutajaks oli kindlasti Tartu pallaslik maalitraditsioon, mis mitte kuidagi ei tahtnud sobituda sotsrealistlikku kunstikonteksti. Algaastatel rõhuti joonistamise osatähtsusele laste kunstihariduse juures. (Tartu Lastekunstikool 2007: 5) Täna õpetatakse Tartu Lastekunstikoolis samuti maalimist ja joonistamist, kuid ka kompositsiooni, vormiõpetust, kunstilugu, loovust, õpitakse ja tutvustatakse erinevaid kunstivorme ja -tehnikaid ning on võimalik valida erinevaid valikaineid. Lisaks lastele ja noortele on võimalik maalimist ja joonistamist õppida ka täiskasvanutel. (Tartu Lastekunstikool 2017: 5)

1.1.2 Logo loomine

Logomärgi loomisel kasutan järgmisi samme. Enne kavandite juurde asumist tutvun ja kogun organisatsiooni või ettevõtte kohta võimalikult palju materjali. Analüüsin konkurentide logosid ja uurin nende visuaalset graafikat. Kogun inspiratsiooni jaoks materjali erinevatest allikatest. Vahetult enne kavandite juurde asumist kirjutan enda jaoks välja seonduvad märksõnad, mis seostuvad antud ettevõtte või organisatsiooniga. Alles seejärel asun kavandamise protsessi juurde.

Tartu Lastekunstikooli logo luues rakendasin sama meetodit. Kõigepealt kohtusin kliendiga selgitamaks välja kliendi vajaduse, mille järel lõime lähteülesande. (LISA 2) Lähteülesandes määratlesime vajamineva disainimahu. Kliendiga vesteldes selgus, et algselt sooviti uut kodulehte, kuid jõuti järeldusele, et tegelikult vajaks värskendamist ka logo. Sealt tulenevalt jõuti järelduseni, et tegelikult on lastekunstikoolile vaja tervet visuaalset identiteeti, mis täna puudub. Järgnevalt kogusin informatsiooni Tartu Lastekunstikooli kohta. (LISA 3) Analüüsisin kunstialast huviharidust pakkuvate Eesti koolide hetkeseisu logoloomes. (LISA 4) Sellele järgnes inspiratsiooni ammutamine erinevatest logoloome raamatutest ja erinevatelt interneti lehekülgedelt; mõtete koondamine ja esimese logo ideede visandamine. (LISA 5)

Nagu eelpool mainitud, otsustasin kliendile luua kolm erinevat logokavandit. Kavandi nimed tuletasin logo kavandile eripärasest vormist, mis sai tähistatud vastava tähega. Loodud kavandid kannavad nime O; V ja X.

Kavandite protsessi alguses märkasin juba esile kerkivat probleemi logoteksti pikkuses. Nägin, et eriti probleemseks võib tulevikus muutuda logos oleva teksti kasutus kodulehe külastusel erinevates nutiseadmetes. Samuti oli "tasakaalust väljas" asutuse nimes oleva kahe sõna omavaheline pikkus. Leidsin, et parim viis antud probleemi lahenduseks on logo tekstiosa kasutamine ühel real ja logo märgi kasutamine logo teksti keskel. (LISA 6)

Esimese logomärgi ideeni jõudsin alustades tüpograafilise lahenduse otsimisest ja võimalike lühendi variatsioonidega katsetamisest. Tahtsin hoida sarnast ja äratuntavat joont vana logo märgi/ illustratsiooniga (LISA 1). Sellest tulenevalt sai kavandisse kombineeritud näo sümbol. Tahtsin, et logomärk oleks võimalikult universaalne. Loomaks suhteliselt tsentraalsele kompositsioonile väikest nihestust ja lisamaks logo märgile pinda, mida oleks võimalik vastavalt vajadusele asendada mustrite, piltide ja illustratsioonidega, lisasin disainitud logole ka ringi motiivi. Ringi motiiv tuleneb sakraalgeomeetriast, mille peale antud logo on ülesse ehitatud.

Kavand nimega O, (LISA 7) on kombinatsioon ringist (sümboliseerides täiuslikkust ja kõige alust); noorte pildilisest kasutuskeelest sotsiaalmeedias (smiley'st); tüpograafilisest lühendist TLK (tähistades Tartu Lastekunstikooli nime) ja pöörduvast noolest suunaga ülesse paremale (tähistamaks pööret eluteel kunstilise huvihariduse suunal; noole liikumist vasakult ülesse paremale seostatakse ka jätkusuutlikusega). Logomärgi sisemuses olevaks põhivärviks on punane, mis tähistab loovust. Ringimotiivi on võimalik asendada vastavalt vajadusele ka teiste värvide, piltide ja mustritega.

Teise logomärgi ideeni jõudsin luues seosed algelise tehisintellekti ja Tartu Kunstikooli enda vahel. Genereerides logosid *logoai.com*, *brandmark.io* ja *logojoy.com'i* abil jäi silma, et antud firmade poolt loodud tehisintellektid kasutavad pidevalt pakutavates lahendustes pintsli või kunstitarvikute motiivi. (LISA 11-13) Minu jaoks tekitas seose just Tartu Lastekunstikooli 1957 aasta tegevusloa saamise lugu. Nimelt Aleksander Remmel sai loa

Tartu Lastekunstikooli avamiseks arvatavasti just seetõttu, et rõhutas joonistamise osatähtsust laste kunstihariduse juures. (Tartu Lastekunstikool 2007: 5) Sealt ka esimene kombinatsiooni element logo märgi loomiseks – pliiats. Antud lastekunstikool on vanim Eestis tegutsev kunstialane huvikool. Tahtsin teise logomärgi kavandiga rõhutada kunstikooli ajaloolisust ja traditsioonilisust tuues sisse vapimotiivi. Viimane kombineeriv logo märgi element tuleneb arhitektuurist. Kõige selgemaks visuaalseks identiteedi tunnuseks on hetkel lastekunstikooli juures selle koolimaja millest tulenevalt sai loodud ka Eestis kehtestatud heraldilisi reegleid eirav sümboli väliskuju. Logo märgil kujutatud vapi ülemine serv järgib Tartu Lastekunstikooli maja katuse vormi.

Kavand nimega V, (LISA 8) ongi kombinatsioon koolimajast, pliiatsist ja vapi motiivist. Kooli tuntakse lisaks kõigele muule ka omanäolise arhitektuurilise hoone tõttu. Just Tartu Lastekunstikooli hoone üks osa reljeefist on kasutusel ka antud logomärgis. Pliiats sümboliseerib kui ühte tähtsamast töövahendit kunstikoolis. Vapi motiiv väljendab traditsioonilisust ja kindlustunnet. Logomärgi põhivärvideks on värviringist tulenevad primaarvärvid, kuid kasutuse universaalsuse tagamiseks on neid vastavalt vajadusele võimalik asendada ka teiste värvidega.

Kolmanda logomärgi idee sündis tööprotsessi käigus. Pärast, järgmises peatükis kirjeldatud, tehisintellekti poolt soovitatud erinevaid tüpograafilisi lahendusi, otsustasin ka ise erinevate kirjakujudega katsetada. (LISA 5)

Kavand nimega X, (LISA 9) tuleneb noorte virtuaalsest keelekasutusest ja lühenditest. Sageli ei kirjutata (eriti just sotsiaalmeedias suheldes) välja linnade täispikki nimesid. Näiteks Tallinn asendatakse tähekombinatsiooniga tln; Pärnu prn'iga ja Tartu trt'uga. Samuti kasutatakse väga palju ka teisi sõnu, mida kirjapildis lühemaks muudetakse. Nt. sõna "tegelt" (tegelikult) asendub sotsiaalmeedias suheldes sõnaga "tglt", mis oma häälduselt sarnaneb soovitud väljendatavale sõnale. Antud logomärk kombineeribki eelnimetatud suhtluskeelt ja Tartu Lastekunstikooli õpilaste poolt kasutatavat terminit "Lastekas", mis tähistab nende suhtlusruumis antud õppeasutust ja mis on iseloomulik kunstikooli juba olemasolevale, tugevale brändile. Logomärgi vaba olemus viitab käelisele tegevusele ja vabadusele.

Logoloome on pikaajaline protsess. Kuidas seda tööprotsessi optimeerida, efektiivsemaks ja tõhusamaks muuta? Logoloome käigus otsustasin uurida ja analüüsida innovaatilist tehnoloogiat, mis potentsiaalselt võiks graafilist disainerit antud protsessis aidata.

2.2 Tehisintellekt ja logoloome

Tehisintellekti vajalikkus seisneb selles, et arvuti suudaks ise õppida ja teeks inimese eest tööd/ ja mõtlemist. Enamikel juhtudel on arvutil tunduvalt rohkem informatsiooni, kui inimesel. Nii tehis kui inimese intellekti kasutatakse, et leida praktilised lahendused spetsiaalsetele probleemidele. (Kacprzyk 2008: 2-3)

Oma tööprotsessi kiirendamiseks otsustasin esmakordselt oma erialases töös katsetada ja appi võtta tehisintellekti, mis on otsapidi jõudnud ka logoloomesse. Otsustasin uurida kolme populaarsemat ja kasutajasõbralikumat logoloomise platvormi. Veebilehed nagu *logoai.com*, *brandmark.io* või *looka.com* (endise nimega *logojoy.com*) reklaamivad ennast kui teenust, kus kliendil on võimalik kiiresti n.ö tehisintellekti abil luua endale logo. (LISA 10) Kuigi esmapilgul võivad antud koduleheküljed tunduda erinevad on nende põhimõte siiski sama. Sisestades firma/ ettevõtte nime pakutakse arvuti poolt kokku pandud erinevaid logo lahendusi.

Tööprotsessi on suuresti kaasatud kasutaja. Veebileht *logoai.com* genereerib peale ettevõtte või organisatsiooni nime sisestamise koheselt erinevad logode lahendused. Peale mida on võimalik kasutajal teha minimaalseid muudatusi logo vormi, sujuva värviülemineku (gradiendi) lisamise, teksti kerningu ja joone paksus osas. *Brandmark.io* veebileht annab kasutajale võimaluse sisestada ettevõtte või organisatsiooniga seostuvaid märksõnu. Peale seda antakse kasutajale valida erinevate värvipalettide vahel ja peale mida genereeritakse erinevad logomärgid. Sobiva logomärgi leidmisel kuvatakse kasutajale koheselt ka erinevad *mock up'id,* logomärgi kasutusvõimalusest. Veebiplatvorm *looka.com* annab kasutajale peale firma nime sisestamist kohe võimaluse valida tegevusvaldkonnad. Peale seda kuvatakse 48 erinevat logo disaini, millest tuleb kasutajal valida 5 erinevat stiili. Sellele järgneb värvipalettide valik nagu ka *Brandmark.io* puhul. Erinevus seisneb selles, et peale seda tuleb teha veel täpsem värvivalik. Kasutaja peab järgmisena valima sümbolite seast sobivad

lahendused. Peale seda saab kasutaja muuta veel värve, logomärki ja nime. Samuti kuvatakse erinevaid *mock-up* lahendused antud logomärgi kasutamiseks. (LISA 11-13)

Kõigi kolme platvormi puhul tuleb välja, et kasutatakse juba sisestatud märke ja tüpograafilisi lahendusi, kus arvuti loob nende omavahelisi seoseid. Kohati tekkis küsimus, kas tegemist on ikka tehisintellektiga, kes ise "mõtleb" ja logosi "disainib" või on tegemist lihtsalt koodi jupiga, mis viskab suvaliselt erinevaid märke ja teksti tüüpe (*font'e*) kokku. Oma kurvastuseks avastasin, et arvuti ei loo uut märki ega uut tüpograafilist lahendust. See piiritleb kogu lahenduste võimalust juhul kui ei toimu inimese poolt pidevat uute andmete (logomärkide ja fontide) sisestust.

Leian, et tegemist on ikkagi väga algeliste tehisintellekti lahendustega, et antud tehnoloogiat täielikult kaasata Tartu Lastekunstikooli logoloomesse. Analüüsides eelpool nimetatud kolme tuntumat arvuti poolt loodud logoloome teenusepakkujat jõudsin järeldusele, et antud tehisintellekti kaasamine logoloomesse on graafilisele disainerile hea töövahend ideede genereerimiseks, kuid lõpliku edasiarenduse peab tegema siiski inimene. Need kolm internetist olevat võimalust pole aga ainsad lahendused loomaks tehisintellekti abil logo. Küll aga on need võimalused kõige kasutajasõbralikumad.

Kunstnikele suunatud, kuid ka disainis rakendada võimalik tehisintellekti tutvustav ja kasutama õpetav interneti lehekülg Machine Learning for Artist (ML4A), on põgusalt koodi kirjutamisega kokku puutunud inimesele liiga keerukas, et seda lühikese ajaga koheselt igapäeva töösse rakendada. Paljud tehnilise taibuga loomeinimesed on aga seda teinud. Tehisintellekti tulek on loonud isegi uue kunstivaldkonna – tinglik pildi süntees *(conditional image synthesis)*. (Brock et al. 2019) Antud sünteesi meetodit, kus arvutile õppida antud mitmest tuhandest pildist luuakse tehisintellekti poolt uued realistlikud pildid, saab ära kasutada ka logo loomise jaoks. See eeldab aga tuhandete logode kokku kogumist. Logod, mida algselt kasutatakse, kombineeritakse ja muudetakse arvuti poolt. Põnevaks muudab kogu protsessi see, et juba arvuti poolt genereeritud logod on võimalik arvutile uuesti õppimiseks ette anda, sest disainer peab siiski ise langetama otsuse, millised logosid arvutile näidata, milliseid mitte. Samuti tuleb otsustada, kui pikalt lasta arvutil erinevaid lahendusi genereerida, milline logo nendest tuhandetest logodest käiku lasta. (Rocca 2019) Antud

meetod töötab pikselgraafikal, seega tuleb lõpuks välja valitud genereeritud logo ikkagi käsitsi vektoriseerida. Tulevikus võib olla see teisiti. Võib oletada, et tehisintellekti võimekuse kasvades saab tulevikus graafilise disaineri rolliks pigem vaimne kui füüsiline töö. Seda eriti kui luuakse platvorme, kus kasutajamugavus on niivõrd hea, et kasutaja ei pea omama matemaatilisi teadmisi ja koodi kirjutamise oskusi. See omakorda võib tähendada, et klient suundub mugava kasutajasõbraliku platvormi juurde ja jätab graafilise disaineri logoloomesse kaasamata. Trend, mida on näha hetkel veebilehekülgede loomes. Platvormid nagu Wix, Weebly ja Squarespace pakuvad veebilehe disainilahendusi ilma, et peaks kaasama veebidisaineri teenust. (Balkhi 2019)
Antud platvormid on odavamad ja kindlasti eelistatud just ettevõtete seas, kes on alustamas või ei vaja suuremat eristatavust, kasutajamugavuse erilahendusi või suurt kasutajatuge. Peale korralikku logoloomet aga ei vajata peale logo kasutusjuhiste ja logo kõrvale kujundatud ühtse visuaalse identiteedi mitte midagi.

Kui varem ei pidanud kunstnikud ja disainerid muretsema matemaatiliste teadmiste ja koodi kirjutamise pärast, siis võiks arvata, et tehisintellekti võimekuse kasvamisega võib juba nende teadmiste omandamise peale mõelda. Tehisintellekt suudab luua kunsti, mille järele on selgelt numbriliselt määratlev nõudlus. 2018 aastal müüdi New Yorgis, tuntud oksjonimajas Christie's, maha tehisintellekti poolt loodud teos, mis rippus Andy Warhol'i ja Roy Lichtenstein'i töödega praktiliselt kõrvuti. Müüdud A.I. *(artificial intelligence)* kunstiteose lõpphind - 432 500 dollarit. (Cohn 2019) Disaini loomine peaks tehisintellekti jaoks olema lihtsam, kuna erinevalt kunstist on disain mingis kindlas raamistikus ja järgib mingit loogikat. Näen, et tehisintellekti abil loodavate logode platvormidel on kõvasti arenguruumi, et täna konkureerida graafiliste disaineritega. Samuti ei ole tehisintellekt veel niivõrd loov kui inimene. Psühholoogi Csikszentmihaly järgi moodustavad loovprotsessi peamise tuuma järgmised etapid:

1. Ettevalmistus: tutvutakse probleemküsimustega, mis tekitavad uudishimu.
2. Inkubatsioon: ideid töödeldakse igakülgselt alateadlikul tasandil ning luuakse ebatavalisi seoseid.
3. Arusaamine: mosaiigikillud leivad oma koha.
4. Hindamine: otsustamine, milline idee on kõige väärtuslikum ja arendamist väärt.
5. Viimistlemine: idee muutmine millekski reaalseks. (Csikszentmihaly 1996)

Arvuti võib luua ebatavalisi seoseid ja olla väga suur abi ideede töötlemisel. Samuti võib tehisintellekt märgata ja aru saada seostest, mis võiks disainiprotsessis sobituda, kuid ettevalmistuse, lõplikku hindamise ja viimistluse protsessi peab täna veel sekkuma inimene.

2. VISUAALSE IDENTITEEDI LOOMINE

Tugev visuaalne brändi identiteet on rohkem kui ainult logo ja mõned värvid. See on kombinatsioon mitmetest elementidest, mis annavad edasi sügavust, tekstuuri ja isikupära. Visuaalse identiteedi elementideks on: logo, värvipalett, tüpograafia, illustratsioonid, ikoonid, fotod ja mustrid. Logo tuleks mõtestada kui brändi lõpus olevat punkti. See on koheselt äratuntav, see on eristuv, aga see ei pea kohe "rääkima" tervet lugu. Loo jutustamise jaoks on olemas teised elemendid. Värvipaleti eesmärgiks on toetada brändi sõnumit. Tüpograafia eesmärgiks pealkirjades, alapealkirjades ja *body copy's* (termin, mis väljendab põhiteksti osa) on esile tõsta brändi identiteeti ja iseloomu. Illustratsioone kasutatakse huvi ja iseloomu lisamiseks. Ikoonid annavad edasi visuaalset tekstuuri ja tugevdavad brändi. Ühtse stiliseeringuga fotod annavad edasi järjepidevust ja sügavust. Brändi mustrid lisavad tekstuuri ja ilu. (Humberstone 2015: 26)

Õige visuaalse keele valik sõnumi edastamisel on disaineri jaoks võimalus kujundada suhtlust. Visuaalne kommunikatsioon sisaldab loo jutustamist, sõnade, piltide, graafika, värvide ja teksti abil. (Best 2010: 48) Tartu Lastekunstikoolile visuaalset identiteeti luues oli peamiseks küsimuseks, et kas see lahendus ikka võimaldab jutustada lugu ja mis täpselt on see lugu, mis vajab jutustamist.

2.1 Visuaalse identiteedi loomise tööprotsess

Fiona Humberstone on öelnud, et brändi stiliseerimine on palju enamat kui ettevõttele professionaalse välimuse loomine. (Humberstone 2015: 24) Minu eesmärgiks ei olnud luua Tartu Lastekunstikoolile ainult esteetiline logo ja sinna ümber kuuluv sama stilistikaga visuaalne identiteet vaid, et selle taga oleks kindel mõte, mis näitaks kunstikooli sügavamat olemust.

Nagu eelpool mainitud, alustasin visuaalse identiteedi väljatöötamise protsessi ühest olulisemast CVI elemendist, logost. Enne logo kavandite juurde jõudmist koostasin endale üldise tegevuskava. (LISA 14) Nähes, kui mahukaks antud projekt kujuneb, otsustasin kasutada Young'i projekti planeerimise meetodit, mis hõlmab seitset tegevust:

1. Projekti defineerimine.
2. Projekti loogika tuletamine.
3. Algse ajakava ettevalmistamine.
4. Ressursside ja kulude analüüs.
5. Tarbija vajaduste optimeerimine ja täitmine.
6. Kinnitamine ja plaani heakskiitmine.
7. Projekti käivitamine. (Young 1997: 8-9)

Projekti defineerimine sai läbi viidud 2018 aasta novembris esimesel kliendi kohtumisel - luua Tartu Lastekunstikoolile visuaalne identiteet. Projekti loogika tulenes sellest, et kasutuses olev logo on iganenud, kunstikoolis olevad majajuhised on segased, kodulehekülje disain vajab värskendamist ja puudub ühtne terviklik visuaalne identiteet, mida saaks kõigi kolme probleemi lahendamiseks rakendada. Visuaalse identiteedi loomine kustutaks samuti hetkel Tartu Lastekunstikooli infokandjatel (plakatitel, bänneritel) silma paistva kakofoonia. Leidsin, et projekti loogiline ülesehituse seisneb järgmistes suurmates etappides:

1. Analüüsida kunstialast huviharidust pakkuvate Eesti koolide logosi ja vaadelda nende visuaalset identiteeti.
2. Disainida kolm erinevat Tartu Lastekunstikooli logo kavandit.
3. Luua kolmele logo kavandile juurde visuaalse identiteedi suunad.
4. Kliendi välja valitud logo ja visuaalse identiteedi suuna põhjal luua Tartu Lastekunstikooli visuaalne identiteet.

Antud projektile ajakava (LISA 14) luues arvestasin ka käimasolevate projektide ja teiste kohustustega, mille tõttu muutus projekti kestvuse aeg pikaks. Mõistmaks kui suureks mu kulutused antud projekti raames võivad olla tegin enda jaoks ka analüüsi. (LISA 15) Ressursside ja kulude analüüsi tehes märkisin ära ka kulud, mis oleksid kaasnenud kui mul poleks olnud võimalust kasutada Kõrgema Kunstikooli Pallas meediadisaini osakonna tehnikat, erinevaid vahendeid ja programme. Tarbija vajaduste optimeerimine sobitub rohkem toote- ja teenusedisaini valdkonda, antud projekt aga jääb graafilise disaini valdkonda. Sellest tulenevalt rakendasin antud punkti hoopis kliendi vajaduste optimeerimise näol ja selgitasin välja esmased vajadused. Nimelt soovis klient uut kodulehekülge; uut *font'*i, mis oleks loodud spetsiaalselt kunstikoolile; majajuhti; logo; kirjaplankette; plakateid jms.

Leidsin, et esmalt tuleb luua uus logo, teise sammuna luua visuaalne identiteet ja peale seda on võimalik järgmistes etappides luua vajaminev koduleheküIg ja majajuht. Samuti ei ole optimaalne luua logomärgi kõrvale uus terviklik *font*, mis oleks ajakulukas ja vaadates ennast kliendi seisukohalt, äärmiselt kallis. Peale kliendiga suhtlemist nõustusid kõik osapooled, et kõige mõttekam lahendus oleks luua esmalt ikkagi visuaalne identiteet, pärast mida sai projekt kinnituse ja tööprotsess alguse.

2.2 Kontseptsiooni suunad Tartu Lastekunstikoolile

Olen varasemalt erineva taustaga ettevõtetele disaininud logosid, parandanud vanu logosid *(ing. K fine-tuning)*, kui ka loonud terviklikke visuaalseid identiteete. Oma erialasest töökogemusest olen pidevalt omandanud midagi uut. Olen aru saanud, et kliendile ei piisa enam ainult ekraanil disainilahenduste tutvustamisest, sest see võib jääda kliendile kaugeks ja arusaamatuks. Sageli ei märgata, et esmapilgul lihtsana näiva disaini lahenduseni jõudmise taga on pikaajaline protsess.

Kindlasti aitab kliendile visuaalse identiteedi terviklikkusest paremat arusaama tekitada *mock-up'ide* (realistlik representatsioon valmis tootest või disainilahendusest) loomine ja selle ekraanil näitamine, kuid ainult *mock-up'ide* näitamine võib jääda kliendile kaugeks ja arusaamatuks. Selle vältimiseks ja näitlustamaks võimalikku Tartu Lastekunstikooli visuaalset identiteeti, lõin igal logo kavandile kõrvale füüsilise kavandi komplekti. Iga komplekt sisaldas tutvustavat teksti; kahte A2 suuruses väljaprinti logo kavandist ja selle kasutusvõimalustest; ühte A2 suuruses väljaprinti plakati kavandist; T-särki, illustreerimaks logo kasutusvõimalust rõivastel. Samuti oli lisatud igale komplektile erinevad rinnamärgid ja kleebised, illustreerimaks visuaalse identiteedi suunda ja stilistika kasutusvõimalusi. (LISA 16) Antud komplektidel oli kolm eesmärki.

- **Esimene eesmärk** oli anda kliendile selgem arusaam ja ülevaade võimalikust Tartu Lastekunstikooli logo kasutusvõimalustest.
- **Teine eesmärk** oli katsetada ja analüüsida, kuidas antud kavandid erinevatel meediumitel reaalselt rakenduvad, et elimineerida võimalikke tulevikus tekkivaid probleeme.

- **Kolmas eesmärk** oli lubada otsustusprotsessi juurde, lisaks Tartu Lastekunstikooli juhatusele, ka sealse kooli õpetajad, kes saaksid kaasa rääkida ja oma arvamust avaldada.

Kõik seatud eesmärgid said täidetud. Katsetamine reaalsete suurustega erinevatel meediumitel andis selge ülevaate, mida tuleks korrigeerida ja mis probleemid võivad tekkida. (LISA 17) Kõige probleemsemaks osutus kavand O (LISA 7) pildikasutus logomärgi sisemuses, mis teatud suuruses muutus kirjuks ja mitteloetavaks. Kliendi tagasiside antud kolme kavandi komplekti suhtes oli ülimalt positiivne. Reaalselt käegakatsutavad kavandid ja kasutusvõimalused andsid väga selge ülevaate visuaalse identiteedi suundadest. Kolm pakendatud kavandit andsid kliendile üllatuse momendi, mis sarnaneb kingituse saamisele. Antud efekt tagas võimalikult paljude õpetajate/ töötajate huvi selle sisemuse vastu. Lisaks sellele, et lastekunstikooli õpetajad osalesid otsustusprotsessis, tahtsid nad kaasata otsuse juurde ka õpilased. (LISA 18) Nähes järjekordset tõestust, kui väga sealses koolis hoolitakse õpilastest ja nende arvamusest, oli see ainult tervitatav.

Peale juhtkonna, õpetajate/ töötajate ja õpilaste häälte andmist (Joonis 1) selgus, et ülekaalukalt võitis kavand nimega O. (LISA 7) Tagasiside põhjal leiti, et antud kavand sobib kõige rohkem nende kooli isikupäraga.

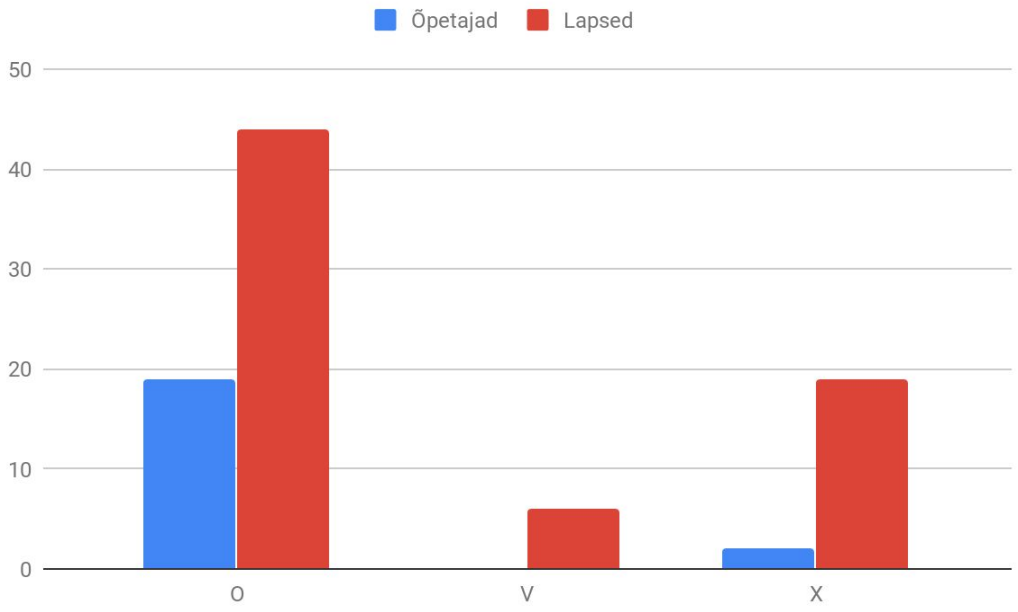

Joonis 1. Kavandite hääletustulemused

Lisaks sain ka paar individuaalset tagasisidet Tartu Lastekunstikooli õpetajatelt. Soovitati muuta teksti paigutust logo märgi ümber, kuid sellisel juhul kaoks teksti loetavus ja erinevad joonepaksused tekstis ja logomärgis ei oleks enam tasakaalus. Teine soovitus oli, et muuta jooned ebaühtlaselt paksemaks, et tuua sisse suuremat nihestatust. Soovitatud lahendus muudaks logo märgis olevad jooned liialt kalligraafiliseks ja töö autorina soovin, et logomärgile jääks sakraalgeomeetriast tulenev loogika ja struktuur. Samuti sai kavandile väike nihestatus sisse toodud ringina, mis on asetatud tsentrist vasakule. Soovitati veel muuta ka jooned ümaraks, kuid logomärgis olev ümar vorm ja teravate nurkadega jooned on väga head vastandid, mis täiendavad üksteist. Terav vorm toob välja just ümara vormi pehmuse. Seda enam, et ümara vormi osakaal logo märgis on tunduvalt suurem kui terava vormi osakaal. Üks ettepanek oli muuta logo põhivärvi, milleks kavandamise faasis oli valitud punane, mõneks muuks värviks. Punane värv sai valitud, kuna sageli seostatakse antud värvi loovuse ja energiaga, mis on väga iseloomulikud antud lastekunstikoolile. Punane ring valgel taustal aga tekitab ka muid assotsiatsioone. Leidsime ühiselt, et logomärk ei meenutaks liialt "Tõusva Päikese Maad", tuleb lõplikus disaini lahenduses kasutada mõnda alternatiivset värvi.

2.3 Tartu Lastekunstikooli visuaalse identiteedi lõplik disainilahendus

Lõpliku disainilahenduseni jõudmine oli meeldivalt väljakutset pakkuv protsess. Pärast kliendilt saadud tagasisidet jätkasin tööd välja valitud visuaalse identiteedi suuna edasi arendamisega. Esimeseks eesmärgiks oli lahendada tekkinud logomärgis oleva punase ringi assotsiatsiooni probleem. Teiseks, tuli leida kogu visuaalset identiteeti siduvad elemendid. Kolmandaks, tuli kombineerida kogu visuaalne keel ja töötada välja loogika, standardlahendused ja Tartu Lastekunstikooli visuaalse identiteedi kasutusjuhend.

2.3.1 Logo modifikatsioon

Jälgides pidevalt reklaamimaailmas toimuvat, olen täheldanud, et üsna sageli reklaamitakse uusi automudeleid punasena. Ilmselt punase värvi domineerimise tõttu on viimasel ajal punane värv asendunud oranžiga. Järgides sama värvi transformeerimise loogikat (punasele on lisatud veidi kollast), oli esialgne intuitiivne soov kasutada kunstikooli põhilogo värvina

oranži, mida seostatakse, samamoodi nagu punast, loovusega. Lähtudes kunstialast huviharidust pakkuvate Eesti koolide logode analüüsist (LISA 4) selgus, et väga paljud konkurendid kasutavad oma logomärgis oranži värvi. Olles eelnevalt välja töötanud kolm visuaalse identiteedi suunda, võtsin üle juba läbi kaalutletud värvilahenduse kavandist nimega X. (LISA 9) Tartu Lastekunstikooli logomärgi põhi värviks sai kollane. Kollast värvi seostatakse intellekti, tarkuse, optimismi, sära, rõõmu ja idealismiga. (Stone 2006: 27) Seega esindab kollane värv kõiki loomujooni, mis on olemas antud lastekunstikoolil. Kollase värvi kasutamine logomärgi põhi värvina annab eelise teiste logomärkide kõrval, mis kasutavad ükskõik, mis teist värvi või värvilahendust, sest kollane on esimene värv, mida inimese silm märkab. (Stone 2006: 27) Samuti jääb alles võimalus asendada logomärgi põhivärv pastellsete toonide või mustritega. Disain on alati mingis raamistikus ja seab teatud piirangud. Selline valikuvõimalus annab loovale asutusele, nagu Tartu Lastekunstikool, edasise suurema vabaduse infokandjate ja meenete kujundamise juures, kui seda teeks ühe kindlaks määratud värviga logo. Logo märgi kõrvale käiv tüpograafiline lahendus jäi samaks. Kasutusele jäi endiselt Nexa fondil põhinev peenike (kitsas) kirjavorm, mille paksus on sama, mis logomärgis kasutusel olevatel joontel. (LISA 19)

2.3.2 Visuaalse identiteedi motiivid

Oma varasematest kokkupuudetest visuaalse identiteedi loomisel, olen aru saanud kui mõjuvõimas ja kui palju erinevaid lahendusvõimalusi võib organisatsioonile iseloomulik muster pakkuda. Esimeseks visuaalse identiteedi motiiviks töötasin välja mustri. (LISA 20). Mustrit luues kasutasin logomärgis olevaid jooni, jättes välja ringi motiivi, et muster ei mõjuks korduva logomärgina.

Logos olevat täidetud ringi motiivi rakendasin koos läbivate joontega kerge ruumilisuse sisse toomisel. (LISA 21) Ühes kujunduses kasutatakse kolme erineva suurusega ringi. Nende omavaheline suhe jaotub järgnevalt: peamise ringi suurus; 50% peamise ringi suurusest ja 25% peamise ringi suurusest. Lisaks on ringi motiivi eesmärk anda edasi liikuvust. Ringi motiivi kasutus näeb ette kahte võimalust:

- Liikumine alt vasakult paremale ülesse (LISA 21-A)
- Gravitatsioonist lähtuv paigutus, kus enamus objekte asuvad kujunduse alaservas (LISA 21-B)

Ringi motiivi ja paspartuud läbivate joonte eesmärk on lisaks ruumilisuse tekitamisele ka viitamine olulisele. Selleks kasutatakse joone suuna muutumisel tekkivat teravikku, mille ots on suunatud kirjas olevale tekstile või illustratsioonile. (LISA 22-A) Katsetuse käigus selgus, et kui tahta tagada tajutava "noole" tekkimist, peab suuna muutva kahe joone vahe olema vähem kui 75° nurga all. Eesmärk ei ole vaatajale selgelt teada anda, et tegemist on n.ö noole või suunaviidaga, vaid juhtida alateadlikult vaataja silm olulisele.
Samuti tuleb kasuks, kui paigutada antud jooned loodavale kujundusele lähtudes läänemaailma lugemisharjumusest. (LISA 22-B) Antud meetod tagab vaataja silma liikumise mööda joont ja joone liikumissuuna järsu muutumise abil on võimalik vaataja silm viia olulisele infole. Tagamaks korrektse visuaalse terviku on joone paksus võrdne kas logomärgis oleva või valikus olevate piktogrammide *(smiley/ emoji)* joone paksustega. Kujundustes, kus kasutatakse paspartuud, on joonte eesmärgiks ka anda edasi vabaduse tunnetust – kõik ei ole raamistikus ja joon on jätkuv. Lisaks esteetikale on paspartuu eesmärgiks koondada vaataja tähelepanu, kasutatakse paspartuu värvi, mis on sama ringi motiivide või kujunduses oleva logomärgiga.

Luues lastekunstikoolile visuaalset identiteeti, otsustasin luua lisa väärtuse ja võimaluse hindamissüsteemile. Olgugi, et õpetaja annab õpilastele individuaalset tagasisidet pea igas tunnis, oleks võimalik seda veelgi elavdada. Näiteks antud kunstikooli noorimatel õpilastel, 5-8 aastastel, kes võtavad osa Tartu Lastekunstikooli stuudiost, puudub kindel hindamissüsteem ja sageli on õpetajal selle tõttu keerukam anda õpilasele tagasisidet. Võttes aluseks loodud lastekunstikooli logomärgi sakraalgeomeetrilise põhja ja arvestades, et logomärgi üheks sümboliks on noorte pildiline kasutuskeel sotsiaalmeedias *(smiley/ emoji)*, lõin viis erineva emotsiooniga näo piktogrammi. (LISA 23) Olgugi, et Tartu Lastekunstikooli stuudios ei panda hindeid, on õpetajal võimalik õpilase tehtud tööle anda oma hinnang, kasutades antud piktogrammi kleebist. Lisaks hindamisele saab seostada nägude piktogramme väljendusvabadusega peegeldamaks inimese emotsiooni.

Lastekunstikoolile visuaalset identiteeti luues, oli mul silma ees üks koomiksi stiilis illustratsioon (Joonis 2), mis jutustab loo tänapäeva haridussüsteemist ja kui erinev see on kunstikoolis toimuvast. Oma õppetöö raames Kõrgemas Kunstikoolis Pallas olen Tartu

Lastekunstikoolis ette valmistanud ja läbi viinud ka õppetööd. Sellest tulenevalt olen ka varasemalt kokku puutunud sealsete õpetajatega ja õpilastega ning näinud kõrvalt, kuidas seal õppetöö reaalselt toimib. Juba esmasel kokkupuutel oli märgata, et õpetajad keskenduvad igale õpilasele individuaalselt, selline individuaalne lähenemine on väga iseloomulik just antud koolile. Eelnevast tulenevalt otsustasin kasutada seda iseloomujoont visuaalse identiteedi ühe osana.

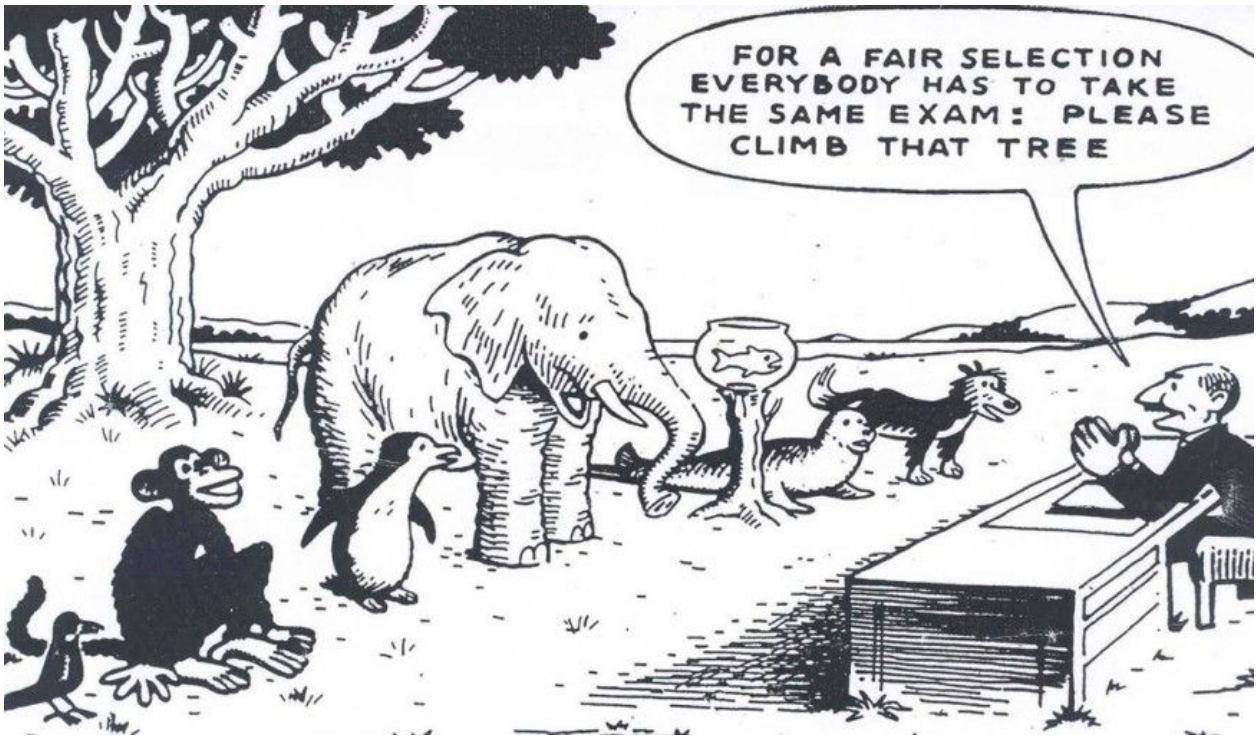

Joonis 2. Pilt illustreerimaks üldharidussüsteemi. Autor ja lähteallikas teadmata. Allikas: https://www.thelandscapeoflearning.com/2012/09/please-climb-that-tree.html

Inimeste, hariduse ja loomade vahel on toodud paralleele ka teistes lugudes. Näiteks George H. Reavis on kirjutanud lasteraamatu, kuidas loomad otsustasid luua kooli. Õppekavasse kirjutati järgmised ained: jooksmine, ronimine, ujumine ja lendamine. Koolikorralduse ja -juhtimise lihtsustamiseks otsustati, et õpilased, kelleks olid nii jänes, nastik, part, kui ka kotkas, peavad oskama kõike. (Reavis 1999: 3-6) Loomadele inimese tunnusjoonte andmises pole midagi uut. Antropomorfismi kasutatakse nii lastele mõeldud koomiksites, animatsioonides kui ka reklaamitööstuses. Läbi ajaloo on inimkonnal olnud kalduvus seletada erinevaid sündmusi, kus nende sündmuste kirjelduse jaoks omistatakse loodusele või loomadele inimlikud omadused, nagu tahtlikus, mõtted ja vajadused. (Andrews ja Leeuwen

2013: 104) Meie kultuuris on vast kõige ehedam näide sellest vanade eestlaste uskumus, kus enne puu maha raiumist paluti puu käest vabandust. Usuti, et kogu loodus on täis vaime ja hingi. (Adamson 1929: 36) Pole ka väljend: "emake loodus", meie kultuurile võõras. Loodusest ja loodusnähtustest sagedasem on omistada loomadele inimese omadusi. Samuti inimesele omistada looma omadusi. Igal inimesel on mingid omadused, mis sarnanevad mõnele kindlale loomaliigile omistatud isikupäraga - n.ö. inimese *spirit animal* (hingeloom).

Lähtudes eelnevast, otsustasin tuua Tartu Lastekunstikooli visuaalse identiteedi juurde loomad, illustreerimaks erinevate õpilaste isikupära ning kuidas õpetajad suudavad igale inimesele keskenduda ning läheneda personaalselt.

Internetikeskkonnas suheldes on *emojid'e* eesmärk väljendada inimese emotsiooni. Seega, et anda loomadele inimese omadused, tundus ainult loomulikuna kasutada juba eelnevalt disainitud logomärgist tulenenud piktogramme *(smiley/ emoji)*. (LISA 24)

2.3.3 Terviklik visuaalne identiteet

Tartu Lastekunstikooli visuaalse identiteedi terviku loomine eeldas standardlahenduste ja kasutusjuhendi väljatöötamist. Esimesena lõin reeglistiku Tartu Lastekunstikooli logo kasutamiseks. (LISA 25) Seejärel valmisid selgitavad tekstid, joonised ja kirjeldused visuaalse identiteedi juurde kuuluvate tüpograafia ja motiivide kasutuseks, millest lõpuks valmis Tartu Lastekunstikooli visuaalse identiteedi kasutamise juhend. Antud juhend aitab hoida ja hallata terviklikku visuaalset identiteeti. Illustreerimaks erinevaid visuaalse identiteedi kasutusvõimalusi, valmistasin kliendile erinevaid näiteid. (LISA 26)

Projekti lõppedes sai klient lisaks visuaalse identiteedi käsiraamatule, ka elektroonilise failide kogumiku, mis hõlmab endas erinevaid faile, et luua: tänukirju, visiitkaarte, plakateid, blankette ja erinevaid meeneid. Samuti lisasin animeeritud logo ja visuaalse identiteedi juurde käivate piktogrammide animatsiooni.

KOKKUVÕTE

Käesolev lõputöö sai valitud mu enese huvist visuaalse identiteedi loome vastu ning soovist kujundada Tartu Lastekunstikoolile silmapaistev identiteet. Samuti olen alati tahtnud uurida logoloome võimalusi kaasates tehisintellekti ja antud lõputöö avas selleks suurepärase võimaluse.

Tehisintellekt on jõudnud otsapidi logoloomesse. Loomaks ise tehisintellekti või kasutamaks väljatöötatud masinõpet nagu GEN (*Generative Adversarial Network'i)*, et genereerida logosid, nõuab graafiliselt disainerilt tugevaid IT-alaseid teadmisi. Teisalt platvormid, mis pakuvad tehisintellekti kaasamist logoloomesse on täna liiga algelised, et graafilisele disainerile pakkuda konkurentsi või võimalust märkimisväärselt kiirendada oma tööd. See võib muutuda tehisintellekti võimekuse kasvades ja kasutajasõbralike tehisintellekti kaasavate logoloome platvormide arenguga. Hetkel pakutavad kasutajasõbralikud A.I. logoloome platvormid on graafilisele disainerile pigem vaid abivahendiks, mida kaasata logoloome loovmõtlemise protsessi. Arvuti võib luua seoseid, kuid sellel puudub inimlik tunnetuslik side.

Inimesele on loomulik luua seoseid ja omistada tähendusi. Tartu Lastekunstikooli visuaalne identiteet valmis suuresti tänu seoste otsimisele ja leidmisele. Nagu eeldatud oli visuaalse identiteedi väljatöötamine põnev, kuid väga pikaajaline protsess. Kõige keerulisemaks kujunes välja töötatud visuaalsete elementide kombineerimine ning standardsete lahenduste loogiline ülesehitus. Minu suureks rõõmuks osutus kõige lihtsamaks protsessiks kliendiga suhtlemine.

Lõputöö valmimise ajal tõdesin veelkord, kui kasulik on graafilise disaineri jaoks sakraalgeomeetria. Kindlasti õppisin veel täpsemat aja planeerimist ja mõistsin, kui tähtis on ennem CVI *(corporate visual identity)* loomist organisatsiooni tundma õppimine. Samuti avastasin enda jaoks Trevor L. Young'i projekti planeerimise meetodi, mida tulevikus oma töös rakendada. Visuaalse identiteedi loomine Tartu Lastekunstikoolile kujunes meeldivaks ja arendavaks protsessiks. Plaanin kindlasti ka tulevikus osaleda sarnastes projektides.

SUMMARY

I chose this thesis as I find interesting to create visual identities. For Tartu Children's Art School I wanted to create and design something eye-catching. For a long time I have wanted to learn more about logo creating possibilities with A.I. (Artificial Intelligence) and creating this thesis gave me an amazing opportunity to do so.

Artificial intelligence has made its way into the world of logo creation. To create an logo making A.I. on your own or using machine learning like GEN (Generative Adversarial Network) to create logos is quite complex. In order to do so a graphic designer would have to have a really strong knowledge of coding and very good overall understanding of IT (Info Technology). Then again internet platforms that create logos are way too primitive to challenge a professional graphic designer. Not to mention those platforms are too basic to considerably speed up the design process. However this can change in a time with the growth of the A.I. capability and the development of logo creating platforms involving artificial intelligence. User-friendly logo creating A.I. platforms are at the moment rather a tool for the graphic designer to be involved in the creative thinking process. Computer can make associations, but it lacks in a human touch.

For human it is natural to create connections between different things, make associations and give them a meaning. Visual identity of Tartu Children's Art School was completed by finding and creating links and connections between different things. Like assumed, creating visual identity was interesting but time consuming process. Most difficult part turned out to be a combining of visual elements and creating a logical structure for standard solutions. I was pleasantly surprised that the easiest part turned out to be communicating with the client.

Throughout the work I realized once again how useful sacral geometry is for a graphic designer. I learned more about time planning and realized how important it is to really know about the organisation before you create visual identity for them. I also discovered Trevor L. Young project planning method, which I could use in my later works. Creating visual identity

for Tartu Children's Art School turned out to be a pleasant and self developing process. I am looking forward to work and take part in a similar projects in the future.

KASUTATUD KIRJANDUS

Kirjalikud allikad:

Adams, J., **Morioka**, N.,**Stone** T. (2004) *Logo Design Workbook, A Hands On Guide To Creating Logos*. Massachusetts, Rockport Publishers

Andrews, M., **Leeuwen**, M. (2013) *Hidden Persuasion: 33 Psychological Influence Techniques in Advertising*. Amsterdam, BIS Publishers

Best, K. (2010) Disainijuhtimise alused. Tallinn, Eesti Disainikeskus

Csikszentmihaly, M. (1996) *Creativity: Flow and the Psychology of Discovery and Invention.* New York, HarperCollins

Humberstone, F. (2015) *How To Style Your Brand.* Guildford, Copper Beech Press

Kacprzyk, J. (2008) *Studies in Computational Intelligence, Volume 159*. Berliin, Springer

Pallo, S. (2006) Eesti Peremärgid. Tallinn, Grenader

Reavis, G. H. (1999) *The Animal School.* New Hampshire, Kristal Springs Books

Stone, T. L. (2006) *Color Design Workbook*. Massachusetts, Rockport Publishers

Tartu Lastekunstikool (2008) Tartu Lastekunstikool 1957-2007. Tartu, Tartu Lastekunstikool

Tartu Lastekunstikool (2017) Tartu Lastekunstikool 2007-2017. Tartu, Tartu Lastekunstikool

Young, T. (1997) 3*0 Minutes to Plan a Project.* London, Kogan page

Elektroonilised allikad:

Balkhi, S. How to Choose the Best Website Builder in 2019 (Compared). WP Beginner [WWW]

https://www.wpbeginner.com/beginners-guide/how-to-choose-the-best-website-builder/ (11. 03. 2019)

Brock, A., Donahue, J., Simonyan, K. *Large Scale GAN Training for High Fidelity Natural Image Synthesis.* Cornell University [WWW]

https://arxiv.org/abs/1809.11096 (11. 03. 2019)

Cohn, G. *AI Art at Christie's Sells for $432,500.* New York Times [WWW]
https://www.nytimes.com/2018/10/25/arts/design/ai-art-sold-christies.html (15. 03. 2019)

Riigikantselei [WWW]
https://www.riigikantselei.ee/et/heraldikanouded (17. 04. 2019)

Rocca, J. Understanding Generative Adversarial Networks. Towards Data Science [WWW]
https://towardsdatascience.com/understanding-generative-adversarial-networks-gans-cd6e4651a29 (11. 03. 2019)

LISAD

Lisa 1. Jakobi galerii ja Tartu Lastekunstikooli logo

Kuvatõmmis: www.lkk.tartu.ee/jakobi-galerii/ (02. 21. 2019)

Lisa 2. Tartu Lastekunstikoolil lähteülesanne

LÄHTEÜLESANNE

ETTEVÕTTE TUTVUSTUS, TEGEVUSVALDKONNA ÜLEVAADE:

Tartu Lastekunstikool on vanim kunsti-huvihariduskool Eestis, kus õpetatakse mitmesuguseid kunstiaineid alates joonistamisest ja maalimisest kuni video ja tegevuskunstini.
Tartu Lastekunstikool on üks kolmest huvihariduskoolist Tartus, kooli finantseerib Tartu linn ja haldab linna kultuuriosakond. Juhindutakse kooli põhimäärusest, Haridus- ja Teadusministeeriumi koostatud huvihariduse standardist ja riiklikest raamõppekavadest.

MISSIOON, VISIOON:

Tartu Lastekunstikooli missiooniks on luua võimalused õppijatele loovuse ja kujutava kunsti alaste võimete kavakindlaks ja süvendatud arendamiseks.
Põhiõppe eesmärk on võimaldada õpilastel süvitsi tegeleda erinevate kujutava kunsti alaste distsipliinidega: maalimise, joonistamise, vormiõpetuse, kaasaegse skulptuuri, kompositsiooni, kunstiloo, loovuse, ning erinevate valikainetega.

ÜLEVAADE KONKURENTIDEST:

Otsesed konkurendid on teised asutused, mis pakuvad kunstialast huviharidust. Kaudseteks konkurentideks on Tartus paiknevad huviringid.

PEAMINE KONKURENTSIEELIS:

Tartu Lastekunstikool on vanim ja suurim kunsti-huvihariduskool Eestis.

VAJAMINEV DISAINIMAHT- ESMASED VAJADUSED:

Tartu Lastekunstikoolil vana logo vajab värskemat lahendust. Puudub terviklik visuaalne identiteet, seega esimeses faasis tuleks luua:

- *Logo*
- *Logo kasutuse määratlemine – Logo paigutus, kasutusjuhud, alternatiivsed versioonid.*
- *Värvipalett – Põhivärv/ värvid ja toetavad sekundaarvärvid.*
- *Tüpograafia kasutus – Fondid ja nende kasutus.*

- *Pildikeel – Fotode laad ja stiil - Efektide ja töötluse tase, kadreerimine, pildiformaadid.*
- *Võimalikud ikoonid*
- *Muud graafilised elemendid – Taustamustrid, päiste-jaluste elemendid jms.*
- *Layout – Raamistik, kuidas sisuelemente lehele/ekraanile paigutatakse, et kogu tervik sobituks.*

VAJAMINEV DISAINIMAHT- TEISE ETAPI VAJADUSED:

Teises faasis tuleks loodud visuaalse identiteedi põhjal:

- *Disainida majajuhis*
- *Luua animeeritud versioon logost*
- *Veebidisain (UI/ UX)*

AJAKAVA:

Tartu Lastekunstikooli visuaalne identiteet peaks valmima hiljemalt uue õppeaasta alguseks. (01. 09. 2019)

EELARVE:

kuni 2000€ (Esimene vajaminev disainimaht)

Lisa 3. Informatsiooni kogumise vahendid

Lisa 4. Kunstialast huviharidust pakkuvate Eesti koolide logode analüüs

KOOL	Analüüs	Logo (11.02.2019 seisuga)
Ahtme Kunstide Kool	LOGO: Logo puudub. TÜPOGRAAFIA: Sans. Läbiv tüpograafiline lahendus. Kasutatakse Google Fonti nimega Open Sans Bold. VÄRVID: Läbivalt erinevad	Ahtme Kunstide Kool Kuvatõmmis: http://www.ahtmekk.ee/
Athena Kool	LOGO: Loominguline Selts Athena Maja Logo tundub esmapilgul pintslitõmmetega tekitatud abstraktse vormina, kuid süvendes on märgata kujutatavat inimvormi. Jätab inimese kujutusvõimela loovuse jaoks piisavalt ruumi, mis on antud asutuse jaoks loomulik. Samas raskesti meelde jäetav. VÄRV: Must LISA: Küsimust tekitab logo kasutus antud asutuse kodulehel. Paigutatud tsentraalselt mittestantartselt kodulehe alumisse serva. Tekitas küsimust, kas tegemist on logo või illustreeriva pildiga.	 Kuvatõmmis: https://www.athenakool.ee/
DAK Kunstikool	LOGO: Logo moodustab tüpograafiline lahendus. Koheselt jääb silma ka huvitav kerning. TÜPOGRAAFIA: Serif ja sans-serifi vastandamine. Fondid tunduvad olevat Copperplate ja Nimbus Sans VÄRVID: Sinine, punane, helesinine	DAK KUNSTIKOOL Kuvatõmmis: https://dakstuudio.ee/
Haapsalu Kunstikool	LOGO: Ringil olev abstraktne vorm. TÜPOGRAAFIA: Serif - medium VÄRVID: Oranž, Must LISA: Animeeritud logokasutus kodulehel.	 Haapsalu Kunstikool Kuvatõmmis: http://www.hkk.edu.ee/

Iisaku Kunstide Kool	LOGO: Illustreeritud lind TÜPOGRAAFIA: Serif - medium VÄRVID: Logomärk valge ja halli gradient u. 45° nurga all.	 Kuvatõmmis: https://iisakukunstidekool.weebly.com/
Jõhvi Kunstikool	Logo puudub. Kooli nime tähistamiseks kasutatakse erinevaid fonte.	Logo puudub.
Kehtna Kunstide Kool	LOGO: K pööratud vastupäeva 90° nurga all. TÜPOGRAAFIA: Sans - normal VÄRVID: Kollane, oranž, sinine	 Kuvatõmmis: https://www.facebook.com/Kehtna-Kunstide-Kool-228865137171732/
Kiili Kunstide Kool	LOGO: TÜPOGRAAFIA: Serif - normal VÄRVID: Helesinine, must	 Kuvatõmmis http://www.kiilikunstidekool.ee/
Kiviõli Kunstide Kool	Logo puudub. Kooli nime tähistamiseks kasutatakse erinevaid fonte.	Logo puudub
Kohila Koolituskeskus	Logo puudub. Kooli nime tähistamiseks kasutatakse erinevaid fonte.	Logo puudub
Kohtla-Järve Kunstide Kool	Kasutatakse erinevaid tähiseid, piktogramme ja pilte, mis võiksid logo meenutada.	Logo puudub
Kose Kunstikeskus	Tüpograafiline lahendus, mis sarnaneb fondiga Stem.	KOSE KUNSTIKESKUS Kuvatõmmis: http://www.kosekunstikeskus.edu.ee/

Kuressaare Kunstikool	LOGO: Pliiatsi ja paberilehe kujundist moodustuv K täht. TÜPOGRAAFIA: Sans - thin ja condensed VÄRVID: Must-valge, kuid mõningatel juhtudel kasutatakse ka primaarvärve.	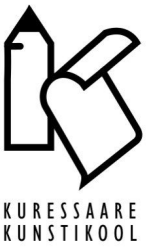 Kuvatõmmis: http://www.kuressaarekunstikool.ee
Lihula Muusika- ja Kunstikool	LOGO: 3 pintslit, noodijooned ja noodivõti. TÜPOGRAAFIA: Serif, ebastandartne kaarjas VÄRVID: Must Lisa märkmed: Kooli kodulehel olev logomärk on paigutatud ebastandartselt keskele ja koheselt on raske aru saada, kas tegemist on logo või illustratsiooniga.	 Kuvatõmmis: http://lihulamkk.voog.com/
Märjamaa Muusika- ja Kunstikool	Puudub	Puudub
Puka Kunstikool	Kasutatakse Puka Keskkooliga sama logo.	Puudub. Kasutatakse Puka Keskkooliga sama logo.
Pärnu Kunstikool	Logomärgiks on käsi. Logomärk on ühendatud kalligraafilise logotekstiga.	 Kuvatõmmis: http://xn--prnukunstikool-5hb.ee/
Põltsamaa kunstikool	Puudub ka üks kindel koolile iseloomulik fondi kasutus.	Puudub
Põlva Kunstikool	LOGO: Abstraktne, jätab ruumi loovaks mõtlemiseks. TÜPOGRAAFIA: sans - Extra bold VÄRVID: Sinine ja punane väike ring. Domineerib must valge.	 Kuvatõmmis: http://kunstikool.polva.ee/
Toila Muusika- ja Kunstikool	LOGO: TÜPOGRAAFIA: VÄRVID:	 Kuvatõmmis: http://www.toila.edu.ee/?valdkond=teated&arhiiv=1&arha=140&arhl=160

Viimsi Kunstikool	Ühtne font, mis sarnaneb fondiga Direct.	Viimsi Kunstikool Kuvatõmmis: http://viimsiart.edu.ee/
Viljandi Kunstikool	LOGO: Tüpograafilise lahenduse kõrval kasutatakse 10. aasta tähtpäeva ikooni. TÜPOGRAAFIA: sans - normal VÄRVID:	2005 10 2015 Viljandi Kunstikool Kuvatõmmis: http://viljandikunstikool.ee/
Võru Kunstikool	LOGO: Ovaalse ringi sees peenikeste joontega abstraktsed kujundid TÜPOGRAAFIA: sans - normal. Kares logo kohal VÄRVID: Oranž, must ja valge.	VÕRU KUNSTIKOOL Kuvatõmmis: https://mtouch.facebook.com/V%C3%B5ru-Kunstikool-174546095951451/
Tartu Lastekunstikool	LOGO: logomärk kujutab lapse joonistatud inimest. TÜPOGRAAFIA: sans - bold VÄRVID: hallid gradiendid.	TARTU LASTEKUNSTIKOOL Kuvatõmmis: http://www.lkk.tartu.ee/

Lisa 5. Visandid

Lisa 6. Logo teksti analüüsimine

Lisa 7. Kavand nimega: O

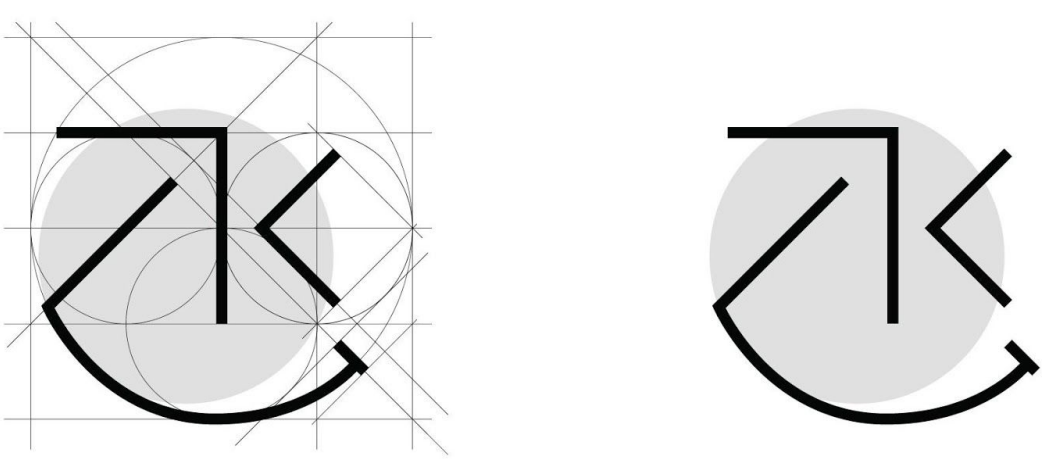

Lisa 8. Kavand nimega: V

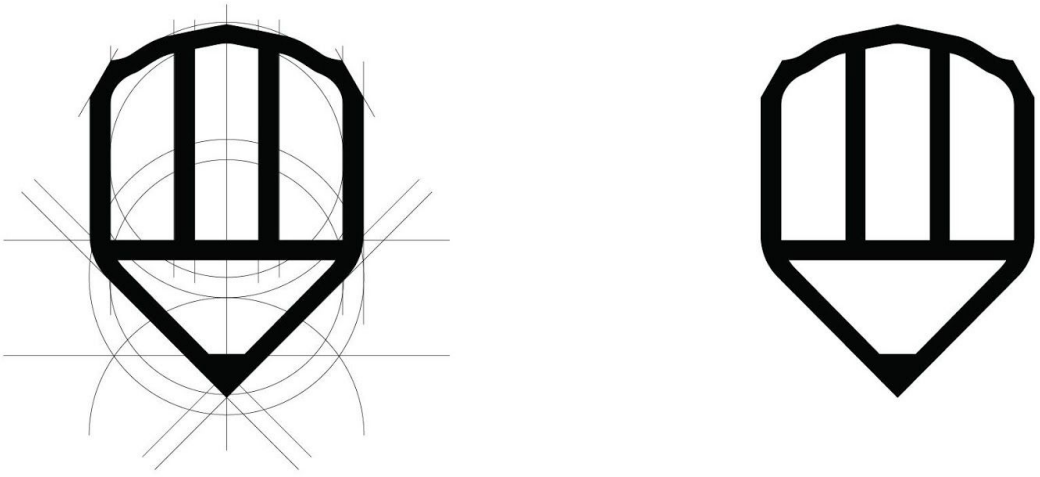

Lisa 9. Kavand nimega X

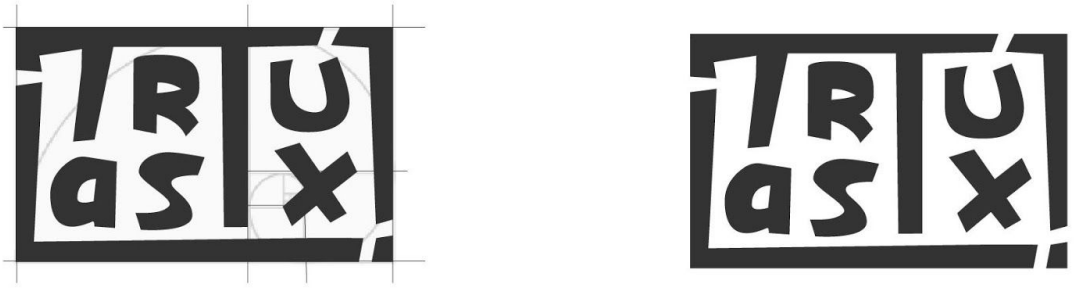

Lisa 10. Reklaamitavad logoloome tehisintellekti (A.I.) leheküljed

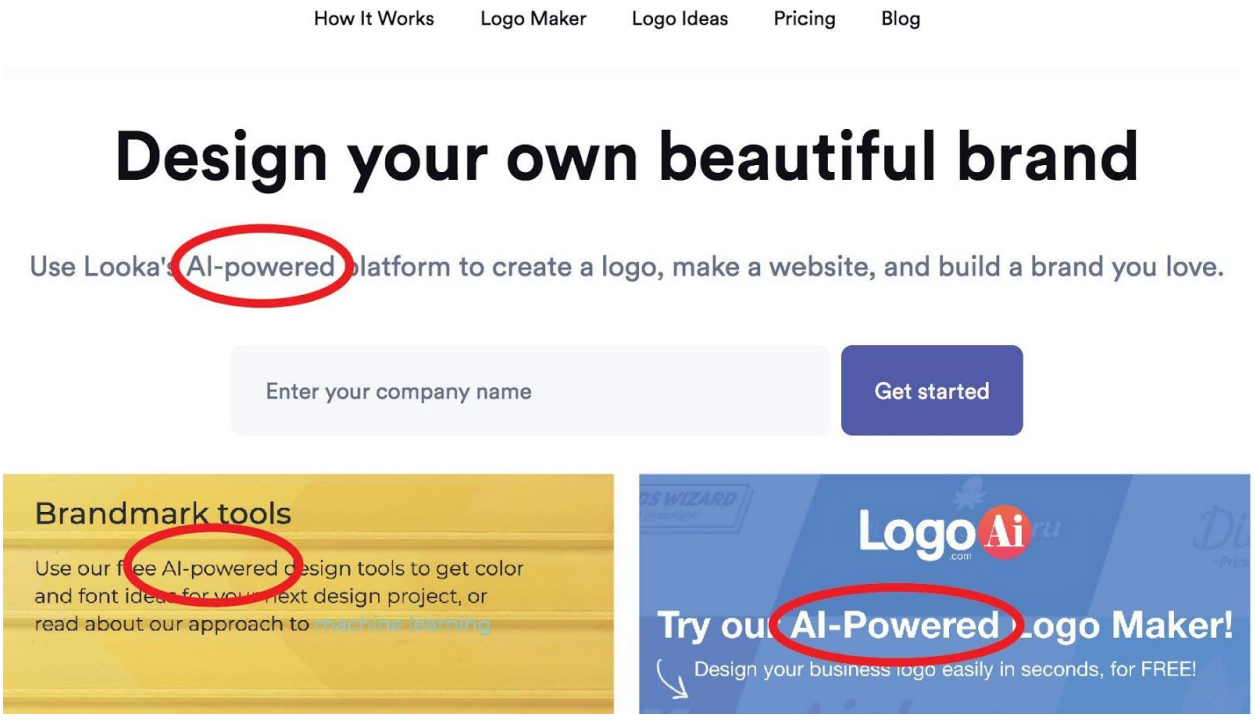

Kuvatõmmised: www.logoai.com; brandmark.io/tools; looka.com (03. 31. 2019)

Lisa 11. Logoai.com poolt genereeritud logod

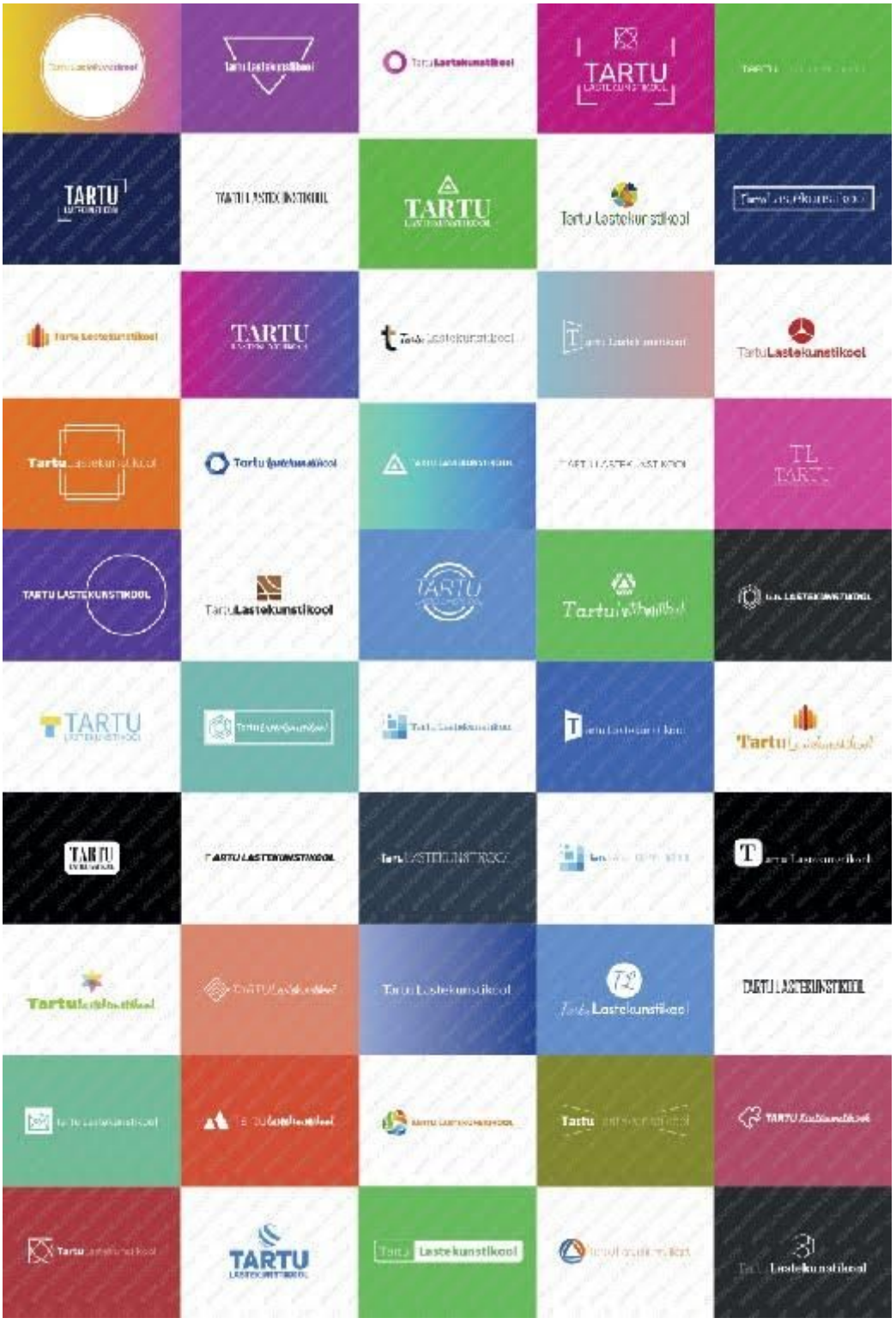

Kuvatõmmised: www.logoai.com (02. 21. 2019)

Lisa 12. Brandmark.io poolt genereeritud logod

Kuvatõmmised: www.brandmark.io (02. 23. 2019)

Lisa 13. Looka.com poolt genereeritud logod

Kuvatõmmised: www.brandmark.io (02. 23. 2019)

Lisa 14. Tegevus- ja ajakava

01.02 - 03.03	• Koguda kokku informatsiooniallikad • Materjaliga tutvumine ja hindamine • Tehisintellekt logoloomes • Analüüs kunstialast huviharidust pakkuvate Eesti koolide konkurentide visuaalsetest identiteetidest.
04.03 - 17.04	• Luua kolm erinevat logomärki • Kujundada iga logomärgi ümber võimalik CVI suund • Väljaprindi katsetus
25.03 - 29.03	• T-särkide, kleebiste, märkide valmistamine • Plakatite ja jooniste printimine • Valmistada kliendile ette presentatsioon kolme komplekti näol
01.03 - 14.04	• Kliendi otsustuse aeg, millise suunaga edasi minna.
14.04 - 09.05	• Luua valitud suuna põhjal terviklik CVI
10.05 - 14.05	• Kliendile esitada lõplik CVI
17.05 - 21.05	VARU NÄDAL

Lisa 15. Esmased oletatavad ressursid ja kulud

NIMETUS	HIND	ORIENTEERUV KULU
Adobe CC	59,99 € kuus	179,97 € (kolm kuud)
Digitrükk fotopaberile (A2 - 220g/m2)	9 € tükk	81 € (9 tükki)
Laserprintimine (A4 värviline)	0,50 € tükk	15 € (30 lehte)
Kilelõikur	50 € tund	4,2 € (5 minutit)
Kuumpress	50 € tund	4,2 € (5 minutit)
Kuumpressi materjal	25 € ruutmeeter	20 €
Kleepkile	13 € ruutmeeter	5 €
Rinnamärgid	0,35 € tükk	4,2 € (12 tükki)
T-särk	7 € tükk	21 € (3 tükki)
Köitmine (kõvad kaaned)	6 € tükk	12 € (2 tükki)

Kokku: 346 €

Lisa 16. Kolm visuaalse identiteedi suuna komplekti

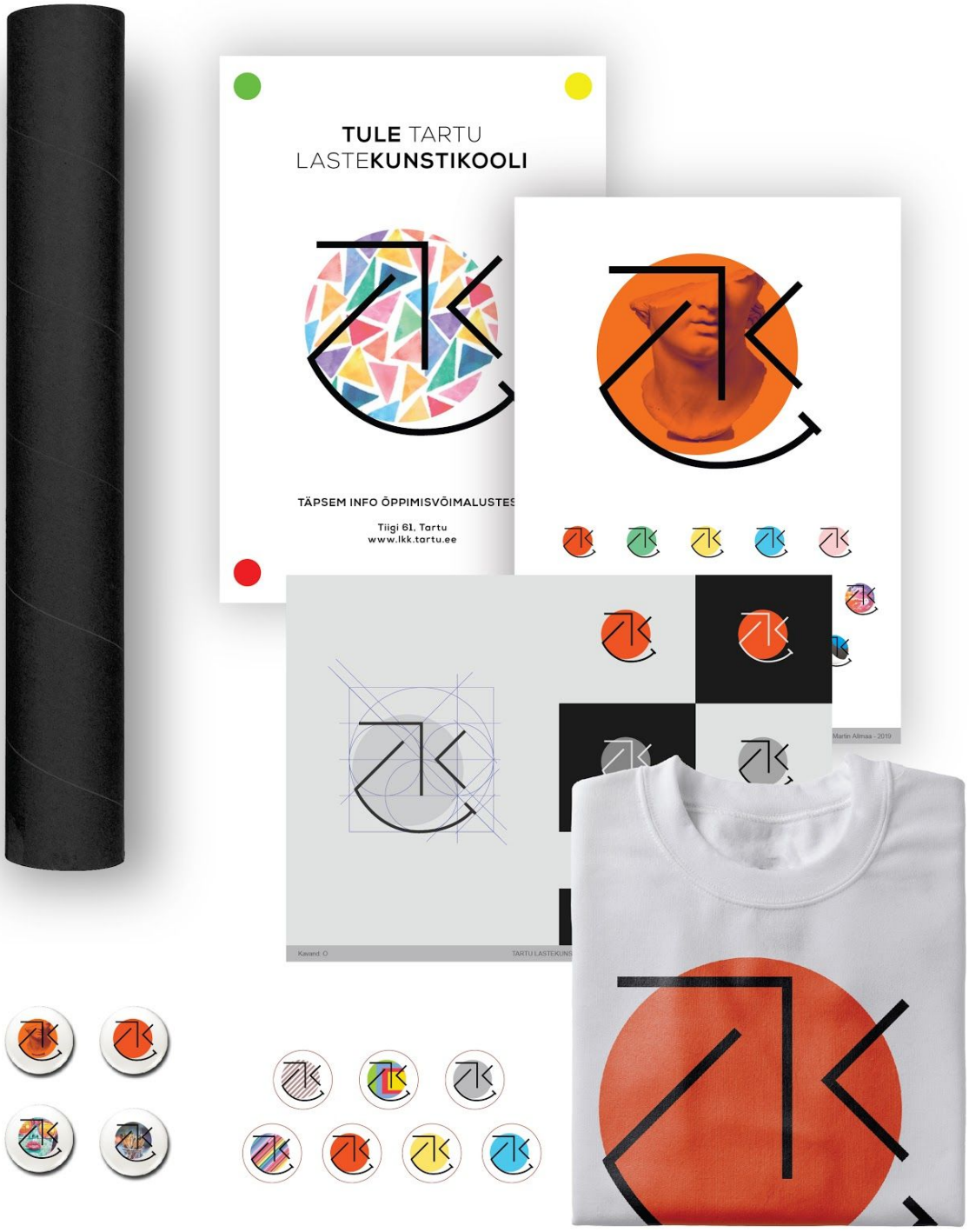

TULE TARTU LASTEKUNS
TÄPSEM INFO ÕPPIMISVÕIMALUSTEST:

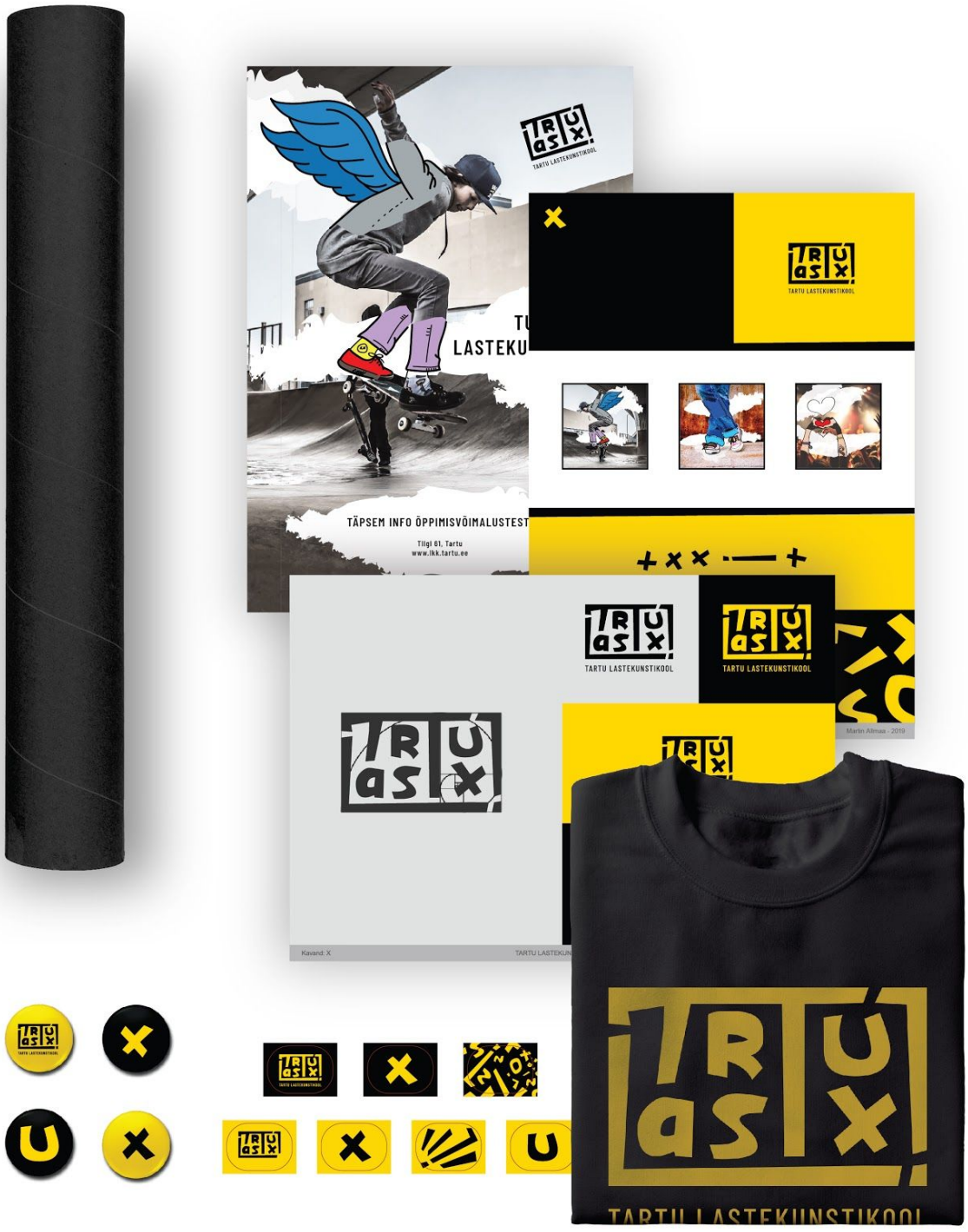
TÄPSEM INFO ÕPPIMISVÕIMALUSTEST
Tilgi 61, Tartu
www.lkk.tartu.ee
TARTU LASTEKUNSTIKOOL

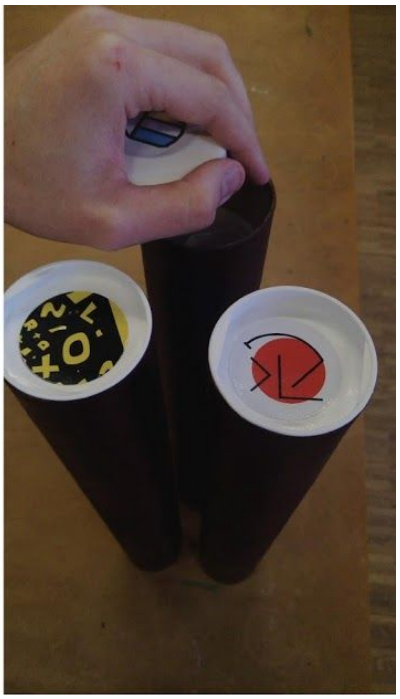

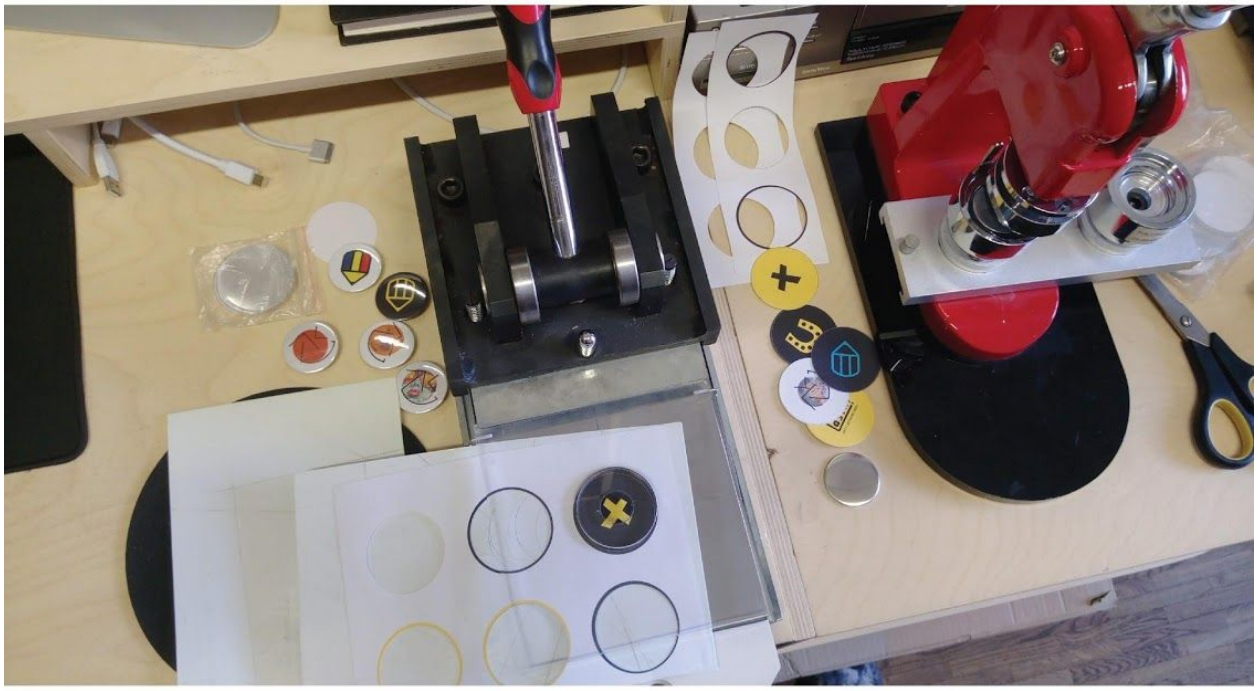

Roland

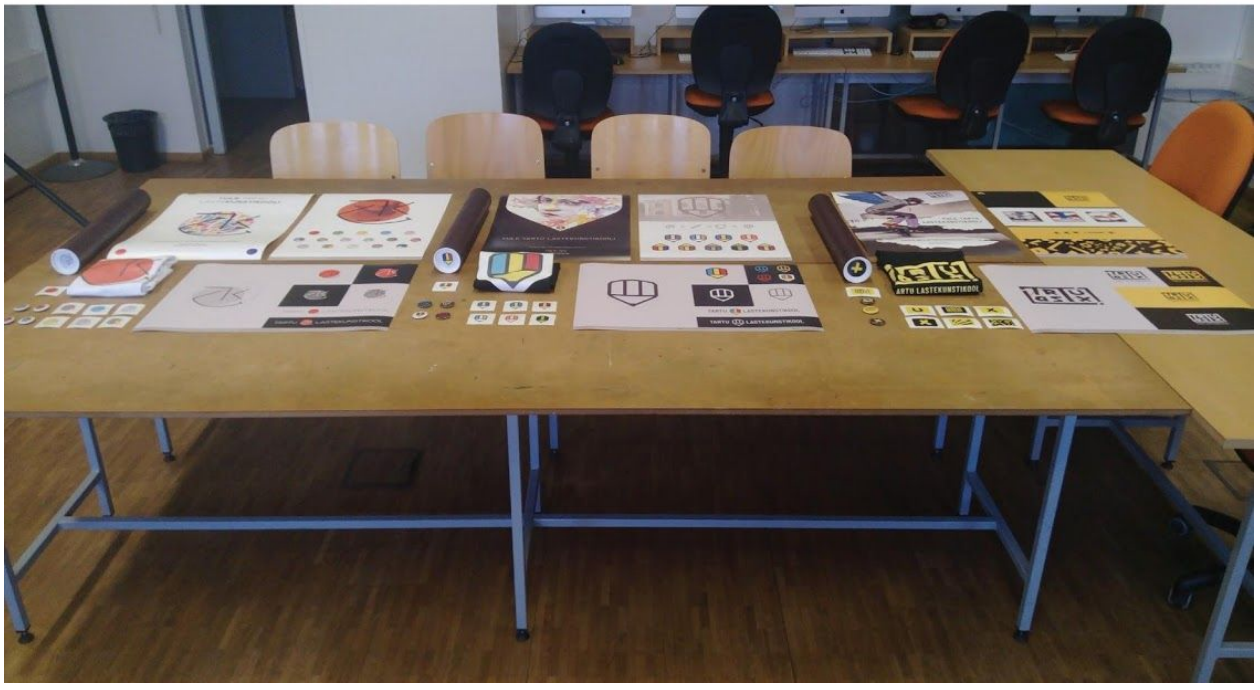

Lisa 17. Visuaalse identiteedi suundade rakendusvõimaluste testimine

Lisa 18. Ülesse seatud hääletuse sein

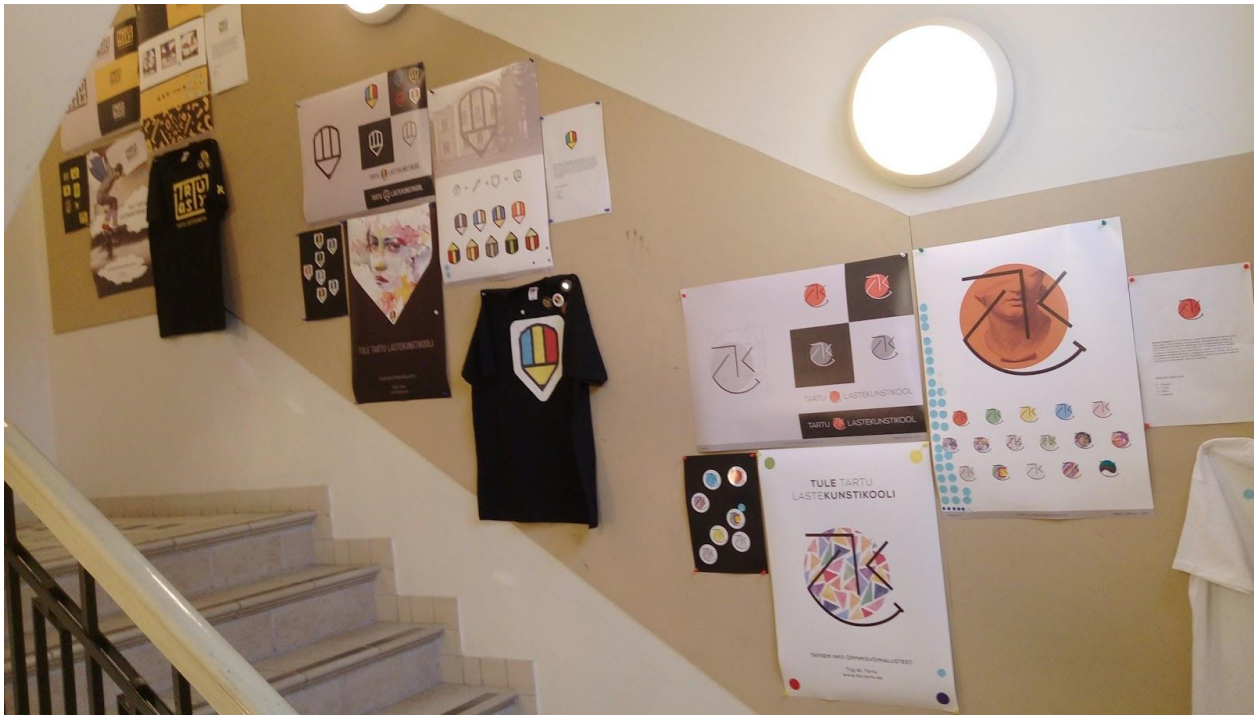

Lisa 19. Tartu Lastekunstikooli uus logo

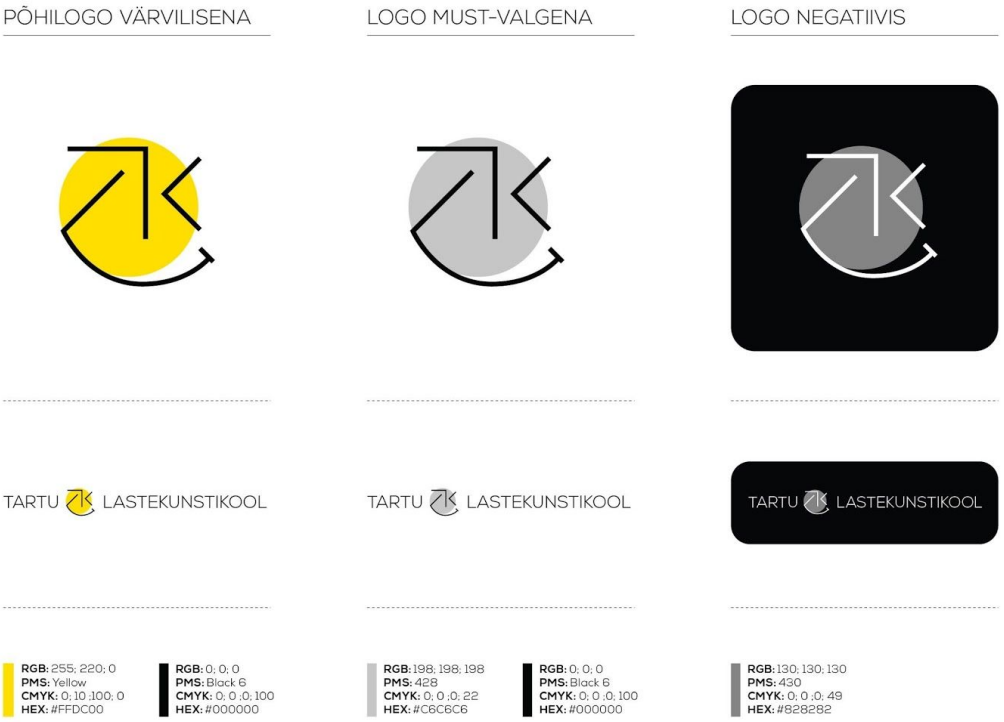

Lisa 20. Muster

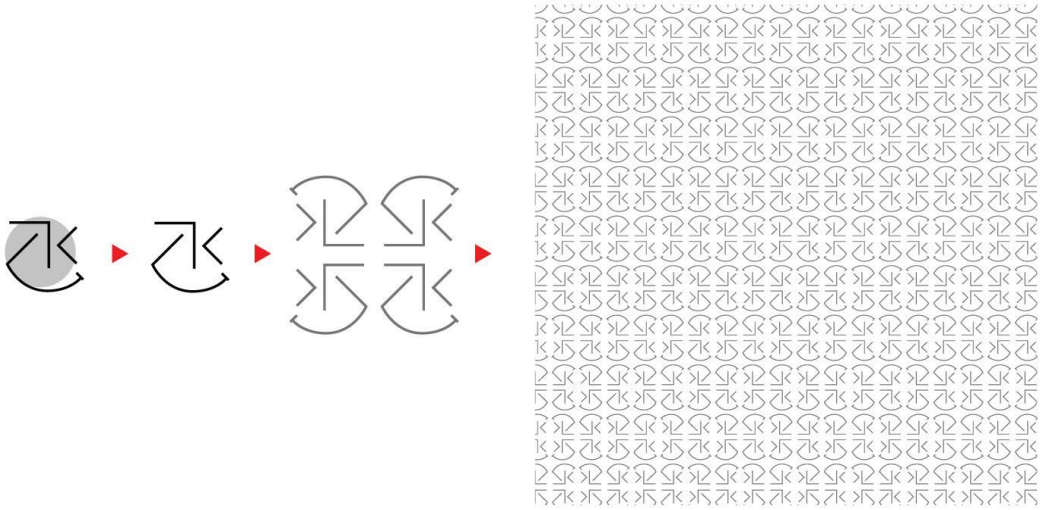

Lisa 21. Visuaalsed elemendid: Ringid ja jooned

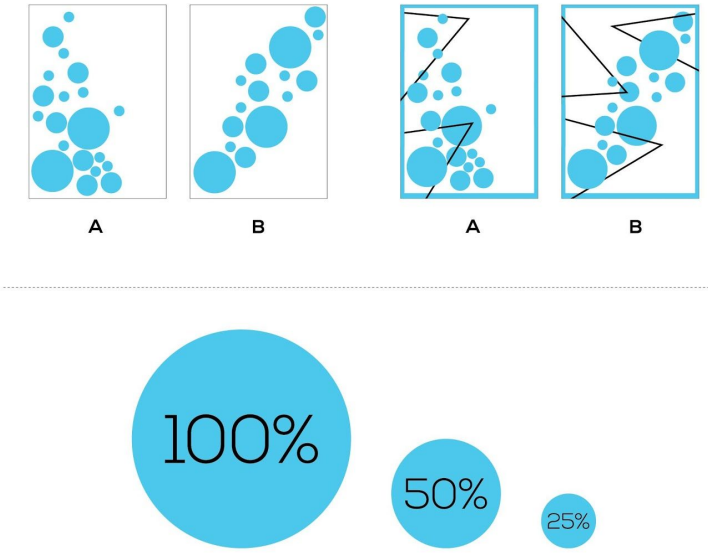

Lisa 22. Visuaalsed elemendid: Joonte nurgad ja loogika

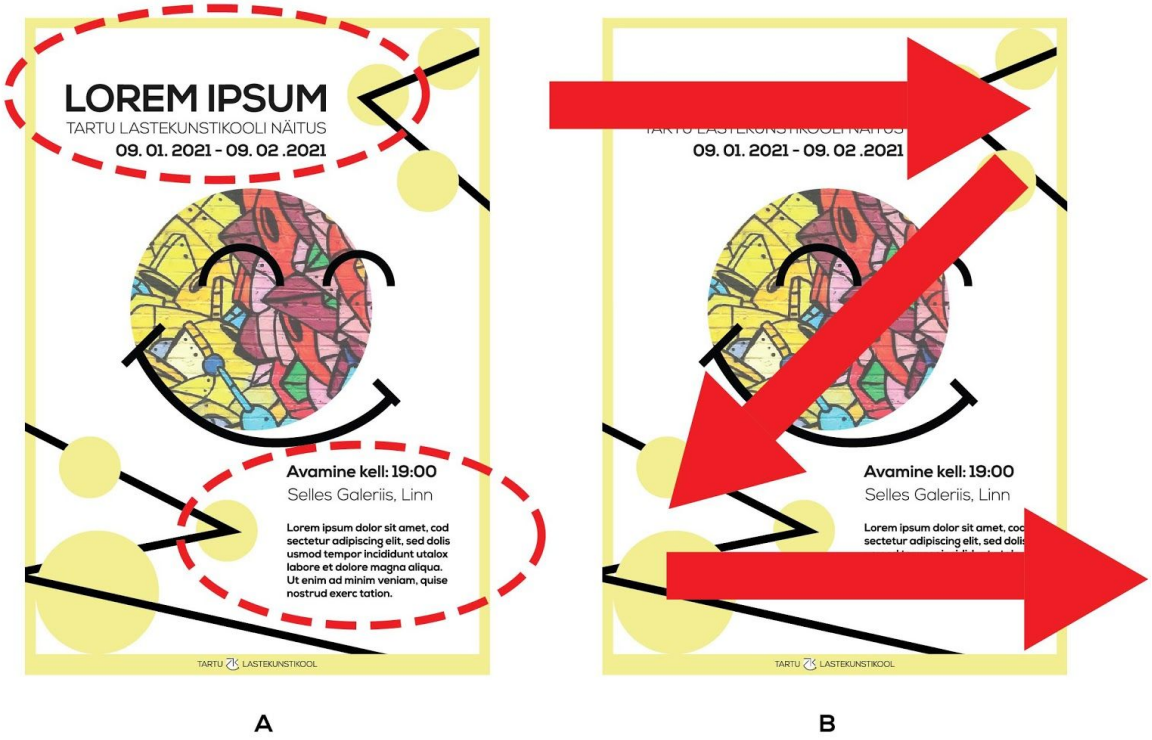

Lisa 23. Visuaalsed elemendid: Smileyd

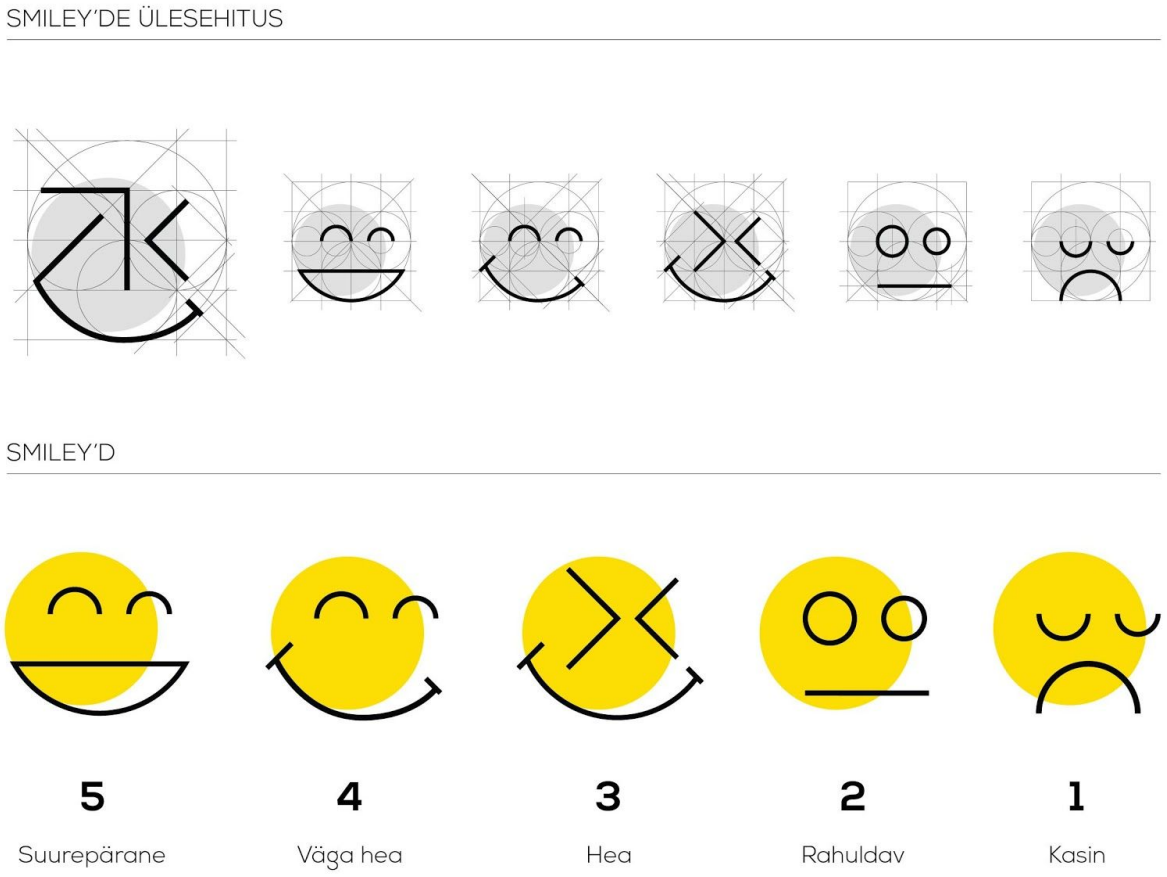

Lisa 24. Visuaalsed elemendid: Näited looma motiividest

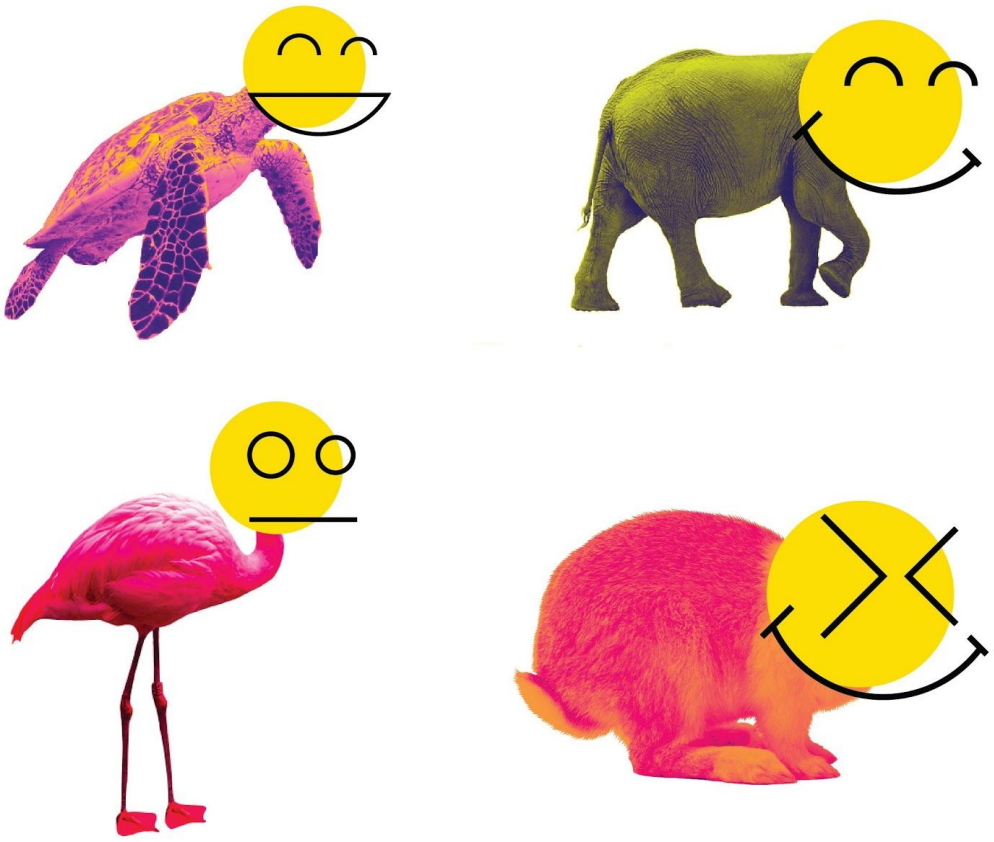

Lisa 25. Logo turvaalad

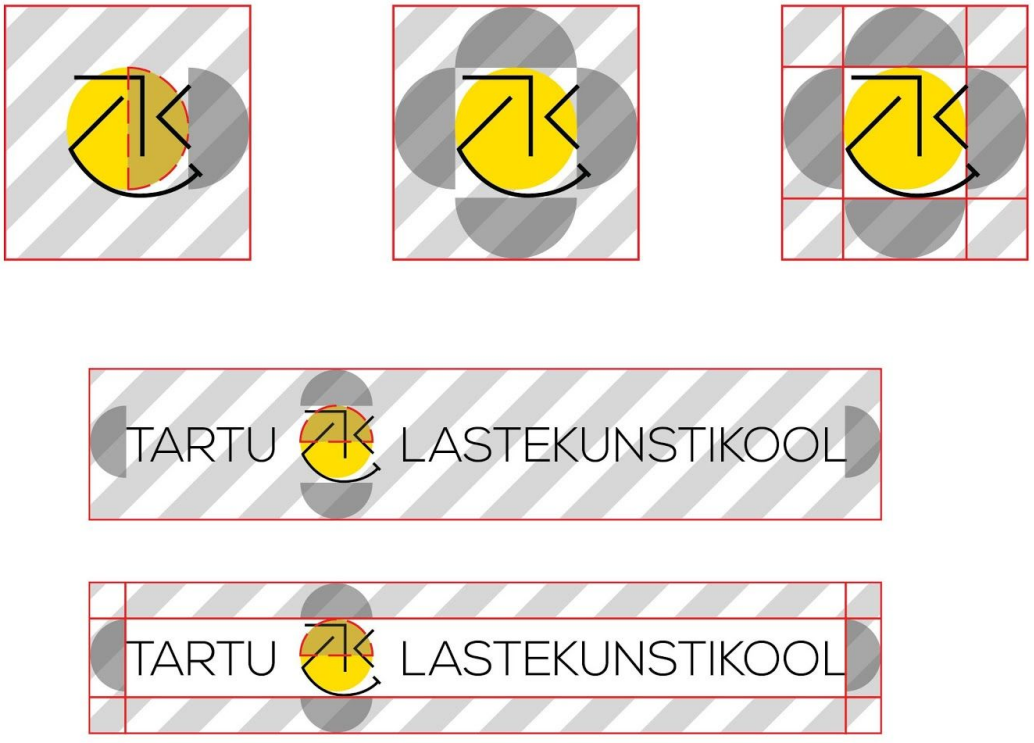

Lisa 26. Näiteid kasutusvõimalustest ja illustreerivad pildid

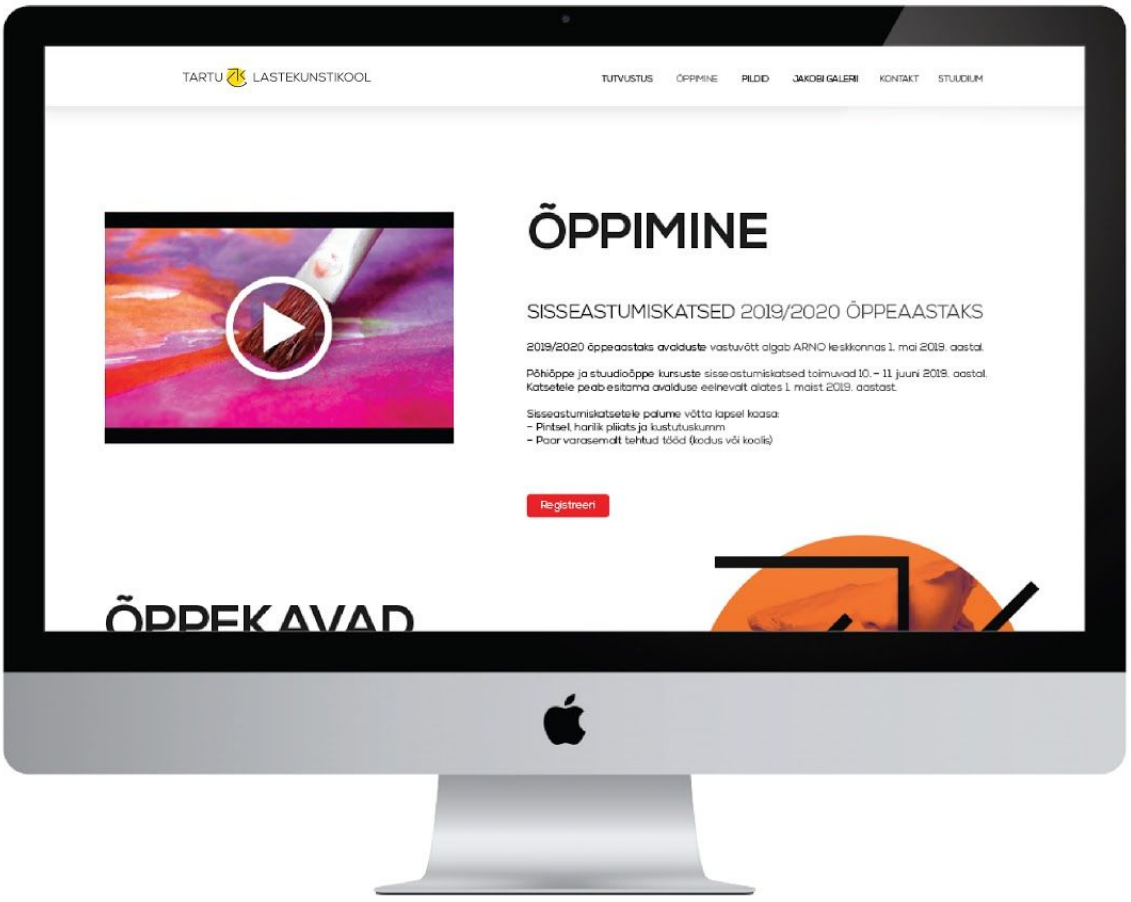
TARTU LASTEKUNSTIKOOL
TUTVUSTUS
ÕPPIMINE
PILDID
JAKOBI GALERII
KONTAKT
STUUDIUM
ÕPPIMINE
SISSEASTUMISKATSED 2019/2020 ÕPPEAASTAKS
2019/2020 õppeaastaks avalduste vastuvõtt algab ARNO keskkonnas 1. mai 2019. aastal.
Põhiõppe ja stuudioõppe kursuste sisseastumiskatsed toimuvad 10. – 11. juuni 2019. aastal.
Katsetele peab esitama avalduse eelnevalt alates 1. maist 2019. aastast.
Sisseastumiskatsetele palume võtta lapsel kaasa:
– Pintsel, harilik pliiats ja kustutuskumm
– Paar varasemalt tehtud tööd (kodus või koolis)
Registreeri
ÕPPEKAVAD

TARTU LASTEKUNSTIKOOL
TÄNUKIRI
LOORE IPZU

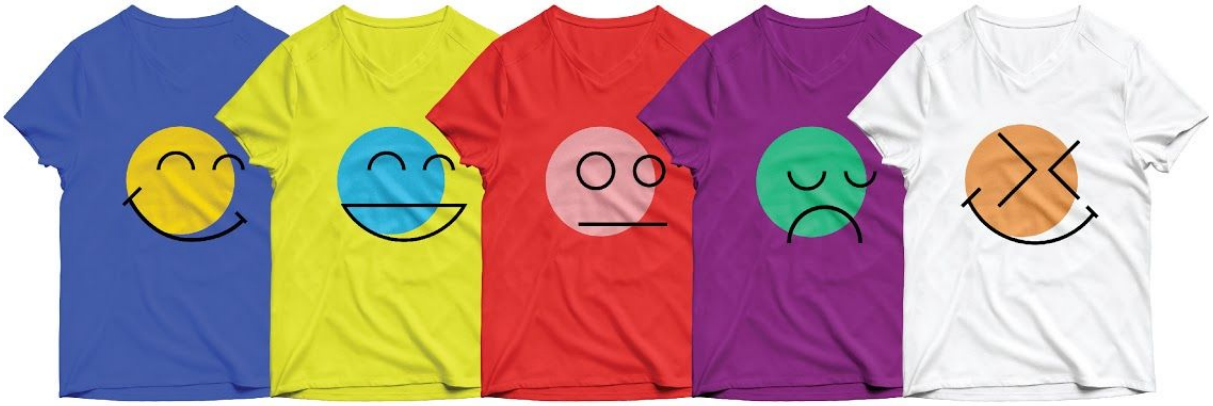

LOREM IPSUM
TARTU LASTEKUNSTIKOOLI NÄITUS
09. 01. 2021 - 09. 02 .2021
Avamine kell: 19:00
Selles Galeriis, Linn
Lorem ipsum dolor sit amet, cod sectetur adipiscing elit, sed dolis usmod tempor incididunt utalax labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quise nostrud exerc tation.
TARTU LASTEKUNSTIKOOL

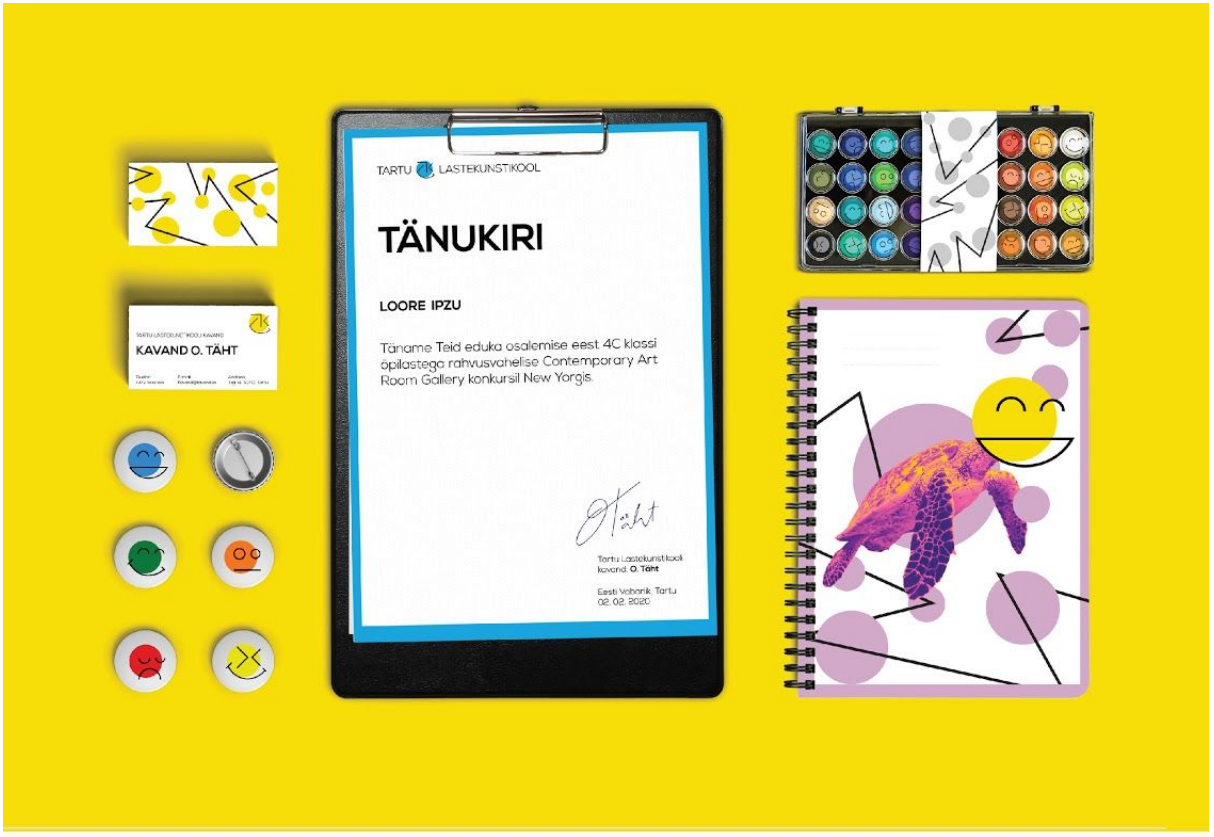
TARTU LASTEKUNSTIKOOL
TÄNUKIRI
LOORE IPZU
Täname Teid eduka osalemise eest 4C klassi õpilastega rahvusvahelise Contemporary Art Room Gallery konkursil New Yorgis.
Tartu Lastekunstikool
kavand O. Täht
Eesti Vabariik Tartu
02.02.2020
KAVAND O. TÄHT

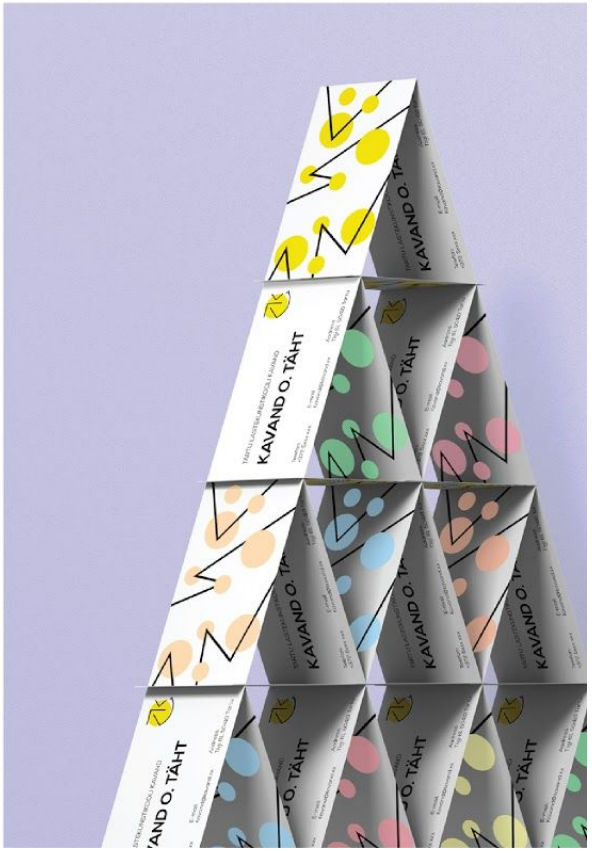
KAVAND O. TÄHT